

 INSTITUTET FÖR
NÄRINGSLIVSFORSKNING

1939
2009

ÅRSBOK

2009

*Institutet för
Näringslivsforskning
berättar om året som gått*

ÅRSBOK

2009

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING
BOX 55665
102 15 STOCKHOLM
WWW.IFN.SE
INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824
ISBN 978-91-7204-737-2

TEXT: INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING
FORMGIVNING: IRONS DESIGN, WWW.IRONS.SE
TRYCK: HALLVIGS REKLAM AB, 2010
FOTO: FREDRIK ERIKSSON, ELISABETH GUSTAFSSON, KRISTINA BÖRJESON

SIDA

7	VÅR UPPGIFT	86	UTLÄNDSKA GÄSTFORSKARE
8	STYRELSENS ARBETE	90	JUBILEUM
12	VD HAR ORDET	94	PUBLIKA AKTIVITETER
14	MEDARBETARE	96	Policyseminarier
28	FORSKNINGSPROGRAM	99	Medverkan i externa konferenser och seminarier
29	Globaliseringen och företagen	101	Närvaro i media
33	Tjänstesektorns ekonomi	104	Hemsida och nyhetsbrev
44	Entreprenörskapets ekonomi	106	FINANSIÄRER
52	Elmarknadens ekonomi		
58	Enskilda forskningsprojekt		
60	FORSKNINGEN I SAMMANDRAG		
68	PUBLIKATIONER OCH AKADEMISKA SEMINARIER		
69	Särtryck på svenska		
71	Särtryck på engelska		
74	Artiklar i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer accepterade för publicering		
77	Working Papers		
79	Poly Papers		
79	Avhandlingar		
80	Böcker		
81	Populärvetenskap och recensioner		
81	Forskningsöversikter		
82	IFN:s seminarier		
85	Brown bag-seminarier		

Vår uppgift

Institutet för Näringslivsforskning (IFN) är ett privat icke vinstdrivande forskningsinstitut som grundades 1939 för att bedriva forskning om ekonomiska och sociala frågor av betydelse för näringslivets utveckling.

INSTITUTETS HUVUDMAN ÄR Svenskt Näringsliv, som svarar för drygt en tredjedel av finansieringen. Den återstående delen av verksamheten inklusive samtliga forskningsprojekt finansieras med projektanslag från privata och offentliga forskningsfinansiärer. Dessa anslag erhålls i konkurrens med andra ledande institutioner på vårt område. Med några få undantag har forskarna doktors-examen i nationalekonomi.

VÅR UPPGIFT ÄR ATT:

- Bedriva oberoende forskning på högsta internationella akademiska nivå – baserad på nationalekonomiska metoder – inom områden som är av betydelse för näringslivet i Sverige och internationellt.
- Bidra med högkvalitativa analyser och policyrekommendationer till offentliga och privata beslutsfattare på områden av hög relevans för det svenska näringslivet.
- Sprida forskningsresultat genom publikationer och seminarier samt genom kommentarer och analyser i media.

OPARTISK OCH OBEROENDE FORSKNING

Forskarna vid institutet förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället. Vår forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet karaktäriserar all forskning och analys som bedrivs vid institutet. IFN bidrar med forskningsbaserade analyser av relevans för den ekonomiska politiken på icke exklusiv basis. Ingen forskningsfinansiering, varken personlig eller institutionell, accepteras för ett projekt med ett stipulerat eller förutbestämt resultat eller politiskt förhållningssätt.

”Vi vill öka kunskapen och förståelsen för näringslivets förutsättningar och utveckling.”

Styrelsens arbete

Under året som gått har IFN uppmärksammat och firat de 70 år som förflutit sedan industriledaren och entreprenören J. Sigfrid Edström lade grunden till Sveriges första oberoende och privata forskningsinstitut med fokus på näringslivets utveckling. Detta institutets sjuttionde år har präglats av en imponerande forskningsproduktion och en starkare närvaro i samhällsdebatten.

BJÖRN HÄGGLUND

EN GOD FORSKNINGSMILJÖ är som ett solitt hus byggt på en stadig grund av värderingar och kompetens. IFN:s unika signum är att utifrån en stark integritet förena vetenskaplig kvalitet och teoribildning med ämnesområden och frågeställningar av hög relevans för näringslivets villkor. Det framträdde med stor tydlighet under årets jubileumssymposium. Flera av Sveriges mest tongivande nationalekonomiska forskare gav under symposiet sin bild av institutets unika bidrag till såväl forskningsvärlden som samhällsdebatten.

De anslag och stöd som institutet fått under året, från etablerade forskningsstiftelser och privata finansiärer, ser vi i styrelsen som ett kvitto på IFN:s starka vetenskapliga position och internationellt konkurrenskraftiga forskningsproduktion.

I den jubileumsbok som IFN gav ut under året beskriver flera författare hur institutet fungerat som en viktig plantskola där generationer av skickliga medarbetare har skolats. Många har

med stor framgång gått vidare till näringsliv, statsförvaltning, universitet och intresseorganisationer. Härvidlag fyller IFN en central roll i att utveckla kompetens och tillföra kunskap om näringslivets villkor till såväl akademien som politiken och näringslivet. Det är därför tillfredsställande att vi under 2009 knutit flera högt kvalificerade forskare och nya medarbetare till institutets verksamhet.

För styrelsen är det av största vikt att institutets forskningsbidrag också medvetet och aktivt sprids utanför forskarvärlden. Under 2009 har institutet genomfört denna uppgift framgångsrikt genom att arrangera och medverka i möten som samlat beslutsfattare från såväl näringslivet som politiken. Att institutets forskare regelbundet bjuds in i debatten för att beskriva och tydliggöra villkoren för svenskt näringsliv och tillväxt ser vi som ett tecken på att IFN förmår både leverera och kommunicera forskning av hög relevans för näringslivet.

Bakre raden: Magnus Henrekson, Sigrun Hjelmquist, Urban Bäckström, Tomas Nicolin och Robert af Jochnick. Främre raden: Björn Hägglund, Signhild Arnegård Hansen och Sverker Martin-Löf.

Från styrelsens horisont kan vi se tillbaka på ett bra år för IFN. 70 år har gått sedan institutet grundades och IFN står i dag starkt. Då som nu är behovet av relevant samhälls-ekonomisk forskning stort. Inte minst i dagens bräckliga ekonomiska situation har högklassig, oberoende, relevant och konstruktivt kritisk forskning en central roll att spela. Här fyller IFN en viktig funktion som ett av Europas ledande privata forskningsinstitut.

BJÖRN HÄGGLUND

Styrelsens ordförande

Styrelsens ledamöter

BJÖRN HÄGGLUND
ordförande sedan 2003

Skog.dr. Styrelseordförande i SweTree Technologies AB och Världsnaturfonden Sverige. Styrelseledamot i Alfa Laval AB, Karl Hedin AB, Bergvik Skog AB, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra).

MAGNUS HENREKSON
verkställande direktör sedan 2005

Ekon.dr och professor. Styrelseordförande i Finanspolitiska Forskningsstiftelsen och styrelseledamot i Sveriges Television AB.

URBAN BÄCKSTRÖM
ledamot sedan 2005

Civilekonom. Vd för Svenskt Näringsliv. Vice styrelseordförande i Nasdaq OMX och styrelseledamot i AMF Pension. Tidigare bl.a. vd för Skandia Liv och chef för Sveriges Riksbank.

SIGNHILD ARNEGÅRD HANSEN
ledamot sedan 2005

Ordförande i och ägare av Svenska Lantchips AB. Styrelseordförande i Svenskt Näringsliv samt vice ordförande i BusinessEurope. Styrelseledamot i Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning (ESBRI), IFL vid Handelshögskolan i Stockholm, Konungens Stiftelse Ungt Ledarskap, Innventia AB samt Swedish-American Chamber of Commerce, New York.

SIGRUN HJELMQUIST

ledamot sedan 2004

Civilingenjör och tekn.lic. Styrelseordförande i Almi Invest Stockholm och Almi Invest Östra Mellansverige. Styrelseledamot i RAE Systems Inc, Atea ASA, Silex AB, Addnode AB, IFL & HHS Holding AB och Bluetest AB.

ROBERT AF JOCHNICK

ledamot sedan 2007

Civilekonom och jur.kand. Styrelseordförande i och en av grundarna av Oriflame Cosmetics S.A. Styrelseordförande i Stichting af Jochnick Foundation. Styrelseledamot i Good Cause Foundation och World Childhood Foundation.

SVERKER MARTIN-LÖF

ledamot sedan 2006

Tekn.lic. och hedersdoktor. Styrelseordförande i SCA, tidigare koncernchef och vd i SCA. Styrelseordförande i SSAB och Skanska, vice styrelseordförande i Ericsson, Industrivärden och Svenskt Näringsliv. Styrelseledamot i Handelsbanken.

TOMAS NICOLIN

ledamot sedan 2008

Civilekonom och M.Sc. Styrelseledamot i bl.a. Active Biotech, Nordstjärnan, Q-MED, SEB, Nobelstiftelsen, Centrum för Rättvisa, Axel & Margret Ax:son Johnsons Stiftelse, Näringslivets Börskommitté, Advisory Board Handelshögskolan i Stockholm och Fastighetsfonden NIAM:s investeringskommitté, tidigare bl.a. vd för Alecta och Tredje AP-fonden.

Vd har ordet

I år är det 70 år sedan Industriens Utredningsinstitut (IUI), sedermera Institutet för Näringslivsforskning (IFN), bildades. Institutet har sedan dess spelat en central roll i tillämpad nationalekonomisk forskning och under senare år som en allt viktigare källa till policyrelevant kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling.

”Vår vision är att leverera forskning av högsta internationella kvalitet.”

MAGNUS HENREKSON

EN ORGANISATION SOM ska överleva och blomstra under skiftande tider och förhållanden kan dock inte vila på gamla lagrar. Det krävs både att den förnyas sig och hämtar kraft ur sin egen historia.

Den omställnings- och förnyelseprocess av IFN som påbörjades vid årsskiftet 2005/2006 är nu i stort sett genomförd. Vår vision är att leverera forskning av högsta internationella kvalitet på områden som är av central betydelse för näringslivets utveckling. Vi betonar därför i högre grad än tidigare vikten av näringspolitisk relevans i frågeställningarna och förmågan att kommunicera resultaten till omvärlden, ledande beslutsfattare och opinionsbildare. Vi är övertygade om att förmågan att ställa och svara på näringspolitiskt relevanta frågor är vårt viktigaste konkurrensmedel.

De tre senaste årens ökade fokusering på policyrelevant forskning innebär inte att vi tummar på den vetenskapliga kvaliteten. Vår ambition är alltid att använda de bästa tillgängliga analysverktygen för att identifiera nya och viktiga ekonomiska samband och

effekter. Detta är den enda vägen att vinna trovärdighet bland såväl framstående forskare som ledande experter och beslutsfattare.

IFN står i dag starkt forskningsmässigt, finansiellt och personellt. Vi kan visa på hög och kraftigt ökad produktivitet i de för oss relevanta dimensionerna under året som gått. Under 2009 har 46 artiklar publicerats i internationella forskningstidskrifter och samlingsvolymer. Två artiklar har dessutom antagits i de högst rankade s.k. topp-5-tidskrifterna. Därtill har 35 Working Papers getts ut.

Även om vi i stort sett genomfört den omställningsprocess som påbörjades i slutet av 2005 kan vi inte slå oss till ro. Forskning med syfte att sätta avtryck är en exceptionellt konkurrensutsatt verksamhet. Att konsolidera dagens höga produktivitet och kvalitet i forskningen är en ständig utmaning som kräver fortlöpande ansträngningar och nysatsningar. Till följd av det stora antalet aktörer och den kraftiga specialiseringen räcker det inte att göra god forskning. Det krävs betydande profilering av den enskilde forskaren i form av konferenspresentationer, externa seminarier

Fredrik Heyman, Helena Svaleryd
och Pehr-Johan Norbäck.

och nätverkande för att få fullt genomslag för det egna arbetet, oavsett om forskningen i sig är av hög kvalitet. Vi har därför än mer aktivt arbetat med att säkerställa att våra forskare kommer in i de viktigaste internationella forskarnätverken och att IFN har fler ledande gästforskare inom våra områden. Som ett led i arbetet med att stärka institutets samverkan med internationellt ledande forskare har vi 2009 arrangerat flera internationella konferenser.

Ett viktigt mål för vår verksamhet är att vara en källa till kunskap och information om näringslivets förutsättningar och utveckling. Flertalet av institutets forskare har under året bjudits in som experter i en mängd olika policyseminarier och samtal i syfte att ge beslutsfattare bättre underlag i sina ställningstaganden. Att forskarna samtidigt aktivt arbetat med att kommunicera sina forskningsresultat till en bredare publik märks i utvärderingen av IFN:s mediegenomslag och det rekordhögga antal debattartiklar som publicerats i svenska tidningar. Sammantaget ser vi detta som en indikation på att vår forskning ofta tillför den kunskap och det perspektiv som efterfrågas

och att kännedomen om IFN har ökat hos beslutsfattare, rådgivare och samhällsdebattörer.

Att IFN:s forskare möter ledande beslutsfattare och experter som arbetar med de frågor vi forskar om är också ett viktigt sätt att göra oss konkurrenskraftiga som forskningsinstitut. Vår målsättning för 2010 är att ta nästa steg i utvecklingen av forskningsstrategier där interaktionen mellan näringspolitiska frågeställningar och teori/empiri står i centrum.

MAGNUS HENREKSON

Medarbetare

Ledning

MAGNUS HENREKSON
vd och professor

Magnus Henrekson tillträdde som vd för IFN i november 2005. Arbetet som institutets vd innebär att ansvara för institutets forsknings- och kommunikationsstrategi, rapportering till styrelsen och att vårda och utveckla relationen till institutets finansiärer. I vd:s ansvar ingår dessutom att rekrytera personal samt att utveckla institutets samarbete med nationella och internationella institut, institutioner och enskilda forskare.

LARS PERSSON
vice vd och docent

Lars Persson har varit vice vd på institutet sedan 2000. I hans ansvarsområden ingår att ansvara för institutets ekonomistyrning och budgetuppföljning samt personalansvar för institutets administrativa personal. I hans ansvar ingår dessutom kvalitetssäkring av forskningen samt att medverka i institutets rekryteringsgrupp.

KRISTINA BÖRJESON
kommunikationschef

Kristina Börjeson tillträdde som kommunikationschef den 1 april 2009. I arbetet som kommunikationschef ingår att utveckla institutets kommunikationsstrategi liksom att ansvara för publika kanaler såsom policyseminarier, pressmöten, hemsida och nyhetsbrev. Vidare ingår bl.a. att ansvara för institutets grafiska profil samt att utbilda institutets medarbetare i kommunikation.

Administration

MARTA BENKESTOCK
ekonomiansvarig

Ansvarar bl.a. för bokföring, fakturering, leverantörsbetalningar, utlandsbetalningar, reseräkningar, projektredovisning, skatter, löner, försäkringar, budget och bokslut.

ELISABETH GUSTAFSSON
vd-sekreterare

Ansvarar bl.a. för styrelse-, seminarie-, konferens- och gästforskaradministration. Har även ansvar för delar av IFN:s publikationsserier.

JÖRGEN NILSON
it-ansvarig

Ansvarar för inköp och drift av data- och teleutrustning. Har ansvar för inköp av programvara, samt intern support. Fungerar som webbmaster och är även säkerhetsansvarig.

MARIE TILERT
serviceansvarig

Ansvarar för växel och reception, posthantering, tidskriftsbibliotek, särtrycksserien samt övrig service.

Forskare

FRÉDÉRIC DELMAR är sedan augusti 2008 forskare vid IFN. Han innehar även en professur i entreprenörskap vid EMLYON Business School i Frankrike. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, speciellt företagens tillväxt och entreprenörens beteende. Frédéric Delmar är medlem i redaktionen för *Entrepreneurship Theory and Practice*, *Strategic Entrepreneurship Journal* och *Strategic Organization*. Han har tidigare varit verksam vid Handelshögskolan i Stockholm.

HARALD EDQUIST är ekon.dr i ekonomisk historia. Han disputerade vid Handelshögskolan i Stockholm 2006 på en avhandling som bl.a. behandlade vilken effekt teknologiska genombrott har haft på produktivitetens utvecklingen. Vid IFN deltar Harald Edquist i det internationella forskningsprojektet COINVEST, ett samarbetsprojekt mellan sju europeiska forskningsorganisationer som finansieras av EU-kommissionen. Projektet syftar till att kvantifiera investeringar i immateriella tillgångar och undersöka hur mycket dessa bidrar till produktivitet och tillväxt.

MIKAEL ELINDER är fil.dr i nationalekonomi och medverkar i IFN:s forskningsprogram Tjänstesektorns ekonomi. Inom detta program forskar han om effekter av, och förklaringar till, att vissa kommuner upphandlar offentligt finansierade tjänster på marknaden. Dessutom forskar han om väljarbeteende och om arv och gåvor. Under året har han tillsammans med Henrik Jordahl påbörjat ett projekt om offentliga tjänsteinköp och regional näringslivsutveckling. Mikael Elinder är även verksam vid Uppsala universitet.

SARA FOGELBERG har en magisterexamen i nationalekonomi med inriktning mot kvantitativa metoder från Stockholms universitet. I maj 2008 anställdes hon på IFN som forskningsassistent för att arbeta med ekonometrisk analys samt databehandling och datainsamling. Hösten 2009 påbörjade Sara Fogelberg doktorandstudier vid Stockholms universitet och är under doktorandtiden anställd inom IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi.

SVEN-OLOF FRIDOLFSSON är fil.dr i nationalekonomi. Hans forskningsintressen är huvudsakligen inriktade på industriell ekonomi och konkurrenspolitik. För närvarande arbetar han med frågor om elmarknaders funktionssätt, konkurrenspolitik och kartellbekämpning samt företagsförvärv och förvärvskontroll. Sven-Olof Fridolfsson har arbetat som ekonomisk expert åt Konkurrensverket, EU-kommissionen och Kammarrätten i Stockholm. Han har även varit gästforskare på University of California at Berkeley och Université des Sciences Sociales de Toulouse.

ERIKA FÄRNSTRAND DAMSGAARD är fil.dr i nationalekonomi och disputerade i september 2008 vid Institutet för internationell ekonomi (IIES), Stockholms universitet. Hennes avhandling behandlade hur patentsystemet påverkar företags teknologival och därigenom innovationstakten i ekonomin, samt hur teknologiöverföring inom och mellan länder påverkar ländernas relativa produktivitetsnivåer. Erika Färnstrand Damsgaards huvudsakliga intresseområden är innovationer, teknologiöverföring och ekonomisk tillväxt. Under 2009 var hon under tre månader gästforskare vid Georgia Institute of Technology.

MAGNUS HENREKSON är vd för IFN och var t.o.m. juni 2009 innehavare av Jacob Wallenbergs forskningsprofessur vid Handelshögskolan i Stockholm. Magnus Henrekson är tillsammans med Lars Persson ansvarig för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, ekonomisk tillväxt och institutionell ekonomi. Magnus Henrekson är medlem i redaktionen för *Small Business Economics* och *Foundations and Trends in Entrepreneurship*. Han är affilierad forskare vid SNS, Amsterdam Center for Entrepreneurship (ACE) och Entreprenörskapsforum, medlem i IVA:s avdelning IX (ekonomi), SNS Förtroenderåd, styrelseledamot i Sveriges Television, vetenskaplig rådgivare till Glasshouse Forum och FORES, ledamot i priskommittén för *Global Award for Entrepreneurship Research* samt ordförande i sakkunniggruppen för ämnesområdet ekonomi i Ragnar Söderbergs Stiftelse.

FREDRIK HEYMAN är docent i nationalekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är arbetsmarknadsekonomi, under senare år med inriktning på den ökade internationaliseringens effekter på arbetsmarknaden. Under 2009 har han bl.a. studerat sambandet mellan utländska uppköp, multinationell verksamhet och vilka typer av arbetsuppgifter som förläggs i Sverige. Han har tillsammans med Fredrik Sjöholm och amerikanska forskare påbörjat ett projekt om sambandet mellan internationalisering och arbetsmarknadsutfall. Under året har Fredrik Heyman även arbetat med Per Skedinger i ett projekt som studerar effekter av en reform av LAS 1997 som innebar att reglerna för uppsägningstider förändrades. Han har vidare arbetat med underhåll och uppdatering av en stor databas från SCB med data på anställda, arbetsställen och företag. Höstterminen 2009 undervisade Fredrik Heyman på en ny masterkurs i ekonometri vid Handelshögskolan i Stockholm.

PÄR HOLMBERG är fil.dr i nationalekonomi och tekn.dr i elkraftteknik. Han är knuten till forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi och är särskilt intresserad av att analysera elproducenters strategiska budgivning på elbörsen. Pär Holmberg är domare i Kammarrätten i mål som berör elektronisk kommunikation och har varit gästforskare vid University of Cambridge.

HENRIK HORN, professor i internationell ekonomi, är Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning fokuserar främst på skärningsområdet mellan ekonomi och juridik och då särskilt på ekonomisk-juridiska aspekter av internationella integrationsavtal som WTO och EU, liksom på konkurrens- och regleringsfrågor. Han har undervisat inom dessa områden vid t.ex. Stockholms universitet, Princeton University och World Trade Institute i Bern. Han var tidigare domare i Marknadsdomstolen och har även arbetat på forskningsavdelningen vid WTO. Henrik Horn är (tillsammans med Petros C. Mavroidis) chefrapportör för American Law Institutes projekt "Principles of World Trade Law: The World Trade Organization" och Research Fellow vid CEPR i London. Han är också redaktionsmedlem för *World Trade Review* och *Journal of World Trade*.

HENRIK JORDAHL är docent i nationalekonomi och ansvarig för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi. Hans huvudsakliga forskningsområden är privatiseringar och offentligt finansierade tjänster, väljarbeteende och tillit. Under året har han bland annat påbörjat ett projekt om offentliga tjänsteinköp och regional näringslivsutveckling (tillsammans med Mikael Elinder) och anordnat en internationell konferens om utbildningsekonomi (tillsammans med Erik Grönqvist, Mikael Lindahl och Jonas Vlachos). Fem av hans uppsatser har 2009 antagits för publicering i internationella tidskrifter, bland annat en uppsats om politikens utseende i *Journal of Public Economics* (sambefattad med Niclas Berggren och Panu Poutvaara). På svenska har han publicerat flera debattartiklar i de ledande tidningarna. Henrik Jordahl är affilierad med Institute for the Study of Labor (IZA, Bonn) och ledamot av Bertil Ohlininstitutets styrelse.

ASSAR LINDBECK är professor i nationalekonomi vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet, och Senior Research Fellow vid IFN. Han har fortsatt arbetet med en teoretisk uppsats om inkomstförsäkring (tillsammans med Mats Persson). Assar Lindbeck har också arbetat med två empiriska uppsatser om sjukpenningförsäkring, en uppsats om sjukvårdsförsäkring och en uppsats om "Lessons of the economic crisis". Han skriver också på en bok om erfarenheter av ekonomisk politik efter andra världskriget.

ERIK LINDQVIST är ekon.dr i nationalekonomi. Han disputerade 2007 vid Handelshögskolan i Stockholm på en avhandling som bland annat behandlade privatisering inom den svenska institutionsvården för ungdomar med sociala problem. Hans huvudsakliga forskningsintressen ligger inom arbetsmarknad och offentlig ekonomi. Det senaste året har han främst arbetat med ett projekt om personlighetens betydelse för utfall på arbetsmarknaden.

PEHR-JOHAN NORBÄCK är docent i nationalekonomi. För närvarande arbetar han inom tre huvudsakliga områden: internationella fusioner och strukturomvandling, empirisk och teoretisk forskning kring internationell handel, internationella investeringar och multinationella företag, samt interaktionen mellan entreprenörskap, innovationer, riskkapital och produktmarknadskonkurrens.

LARS PERSSON är docent i nationalekonomi, Senior Research Fellow och vice vd vid IFN. Lars Persson är tillsammans med Magnus Henrekson ansvarig för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi. Hans forskning är inriktad på industriell ekonomi, konkurrenspolitik, internationella investeringar, forskning och utveckling, entreprenörskap och riskkapital. För närvarande arbetar han med frågor om internationella fusioner och strukturomvandling, interaktionen mellan entreprenörer, riskkapitalister och etablerade företag i innovationsprocessen, private equity-marknadens funktionssätt samt konkurrenslagstiftning och företagsförvärv. Lars Persson är affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London och Entreprenörskapsforum.

FREDRIK SJÖHOLM är professor i nationalekonomi och ansvarar för forskningsprogrammet Globaliseringen och företagen. Hans forskning fokuserar på två områden. Det första är ekonomiska effekter av utländska direktinvesteringar. De frågeställningar som analyseras inkluderar exempelvis om utländska företagsuppköp av svenska företag påverkar löner och sysselsättning. Hans andra huvudområde är ekonomisk utveckling i Ostasien. Han har bl.a. undersökt hur utländska företag har bidragit till handel, sysselsättning och tillväxt i regionen. Fredrik Sjöholm är External Fellow vid Leverhulme Centre for Research on Globalisation and Economic Policy (GEP) vid University of Nottingham, medlem av Asian Economic Panel och East Asian Economic Association's Council of Fellows.

PER SKEDINGER är docent i nationalekonomi. Under året färdigställde han boken *Employment Protection Legislation. Evolution, Effects, Winners and Losers*, vilken utkommer på förlaget Edward Elgar våren 2010. Vid ett flertal tillfällen har Per Skedinger presenterat boken för politiker och för praktiskt verksamma inom departement, myndigheter och näringsliv. Han fick under 2009 uppdrag av Finanspolitiska rådet att skriva en rapport om hur den aktiva arbetsmarknadspolitikerna fungerat under nuvarande lågkonjunktur. Rapporten kommer att publiceras och presenteras i juni 2010. Per Skedinger fortsatte även projekten om hälsa och arbetskraftsutbud (med Per Johansson, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU), effekter av anställningsskydd (med Fredrik Heyman) och initierade ett projekt om effekter av minimilöner i detaljhandeln.

MIKAEL STENKULA är fil.dr i nationalekonomi och disputerade 2004 på en avhandling inom monetär ekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är entreprenörskapets ekonomi. För närvarande arbetar han med frågor om skatter, entreprenörskap och egenföretagande. Han arbetar också med det internationella entreprenörskapspriset *Global Award for Entrepreneurship Research*. IFN delar huvudmannskapet för detta pris med Entreprenörskapsforum och Tillväxtverket.

HELENA SVALERYD är docent i nationalekonomi. Hennes forskning är i huvudsak empirisk och inriktad på politisk ekonomi, internationell ekonomi och arbetsmarknadsekonomi. För närvarande arbetar hon med projekt rörande konkurrens och könsdiskriminering och barnomsorgskostnadernas effekter på barnafödandet. Helena Svaleryd är sedan september ledamot av Finanspolitiska rådet. Under första halvåret 2009 har hon arbetat halvtid som utredare på Globaliseringsrådets kansli. Hon var en av tre författare till Globaliseringsrådets slutrapport (*Utvecklingskraft och omställningsförmåga – En globaliserad svensk ekonomi*).

ROGER SVENSSON är docent i nationalekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, intellektuell egendom och tjänstehandel. För närvarande arbetar han med frågor om kommersialisering av patent, förvärv/licensiering av intellektuell egendom och outsourcing av tjänster. Roger Svensson är affilierad med Mälardalens högskola.

THOMAS TANGERÅS är docent i nationalekonomi och chef för forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi. Hans forskning är inriktad på industriell ekonomi och politisk ekonomi. För närvarande forskar han främst kring frågor som rör elförsörjningen och telekom. Thomas Tangerås har även anlitats som expert på telekom- och elmarknaden av såväl företag som myndigheter.

JOACIM TÅG är ekon.dr i nationalekonomi. Han disputerade vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors i november 2008 på en avhandling som behandlade reglering av bredbandsmarknaden och internettjänster. För närvarande forskar han i huvudsak inom området industriell ekonomi och företagsfinansiering, mer specifikt om riskkapital till entreprenörer (*venture capital*) och utköp av etablerade företag (*buyouts*). Fokus ligger på realekonomiska effekter, såsom effekter på arbetsmarknad, forskning och utveckling samt produktivitet.

DANIEL WALDENSTRÖM är docent i nationalekonomi från Handelshögskolan i Stockholm. Hösten 2009 disputerade han i ekonomisk historia vid Lunds universitet på avhandlingen *Lifting All Boats? The Evolution of Income and Wealth Inequality over the Path of Development*. Hans huvudsakliga forskningsområde är inkomst- och förmögenhetsfördelning.

Forskningsassistenter

SELVA BAHAR BAZIKI har en kandidatexamen i nationalekonomi med inriktning mot internationella ekonomiska relationer från Bryn Mawr College i USA, men har även specialiserat sig på matematik och statsvetenskap. Innan hon började arbeta som forskningsassistent på IFN i augusti 2009 var Selva Baziki anställd på Federal Reserve Bank of Boston i tre år.

ARON BERG har en kandidatexamen i nationalekonomi med inriktning mot mikroekonomi från Lunds universitet och skriver för närvarande på sin masteruppsats. Han arbetar sedan augusti 2009 på IFN som forskningsassistent.

ERIK LUNDIN har en magisterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet, och arbetar sedan september 2009 som forskningsassistent inom forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi.

Affilierade forskare

FREDRIK ANDERSSON är professor vid Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet, och är sedan 2006 affilierad forskare. Fredrik Anderssons forskning är i huvudsak inriktad på organisations- och konkurrensfrågor med särskilt fokus på gränssytan mellan privat och offentlig sektor och han ingår i institutets tjänsteforskningsprogram. Fredrik Andersson har under 2009 varit redaktör för tidskriften *Ekonomisk Debatt* och är sedan den 1 januari 2009 prorektor för Ekonomihögskolan i Lund.

COREN APICELLA har en doktorsexamen i biologisk antropologi från Harvard University. Hon innehar två tjänster på Harvard University, dels på Medical School, och dels på Faculty of Arts and Sciences. Den förstnämnda avser en tjänst som forskare på institutionen för hälsovårdspolitik (Department of Health Care Policy). Den sistnämnda är en tjänst som College Fellow med undervisning inom Human Evolutionary Biology. Coren Apicella är sedan sommaren 2008 affilierad forskare vid IFN. Här arbetar hon med ett projekt som utvärderar biologiska och psykologiska faktors betydelse för ekonomiskt beslutsfattande och entreprenörskap.

ANDREA ASONI är doktorand i nationalekonomi vid University of Chicago och affilierad sedan 2006. Hans huvudsakliga forskningsintressen är institutioner och ekonomisk tillväxt, entreprenörskap och skatter.

DAVID CESARINI är doktorand i nationalekonomi vid Massachusetts Institute of Technology. Hans forskning rör beteendegenetik och mikroekonomi. Han är affilierad sedan 2008.

JOHAN EGEBAK är doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet och affilierad forskare sedan juni 2009. Hans forskningsintressen rör företagande, arbetsmarknadsekonomi och utbildning.

JENNY VON GREIFF disputerade i mars 2008 vid Uppsala universitet. Hon arbetar för närvarande på Konjunkturinstitutet och är affilierad forskare sedan 2007. Under året publicerade hon artikeln "Displacement and Self-employment Entry" i *Labour Economics*.

HANDELSHÖGSKOLAN
JÖNKÖPING

ULF JAKOBSSON är docent i nationalekonomi och var under åren 1994–2005 chef för institutet. Han har även varit adjungerad professor vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Ulf Jakobssons forskning är främst inriktad mot "den svenska modellen" och dess utveckling. Sedan december 2009 är Ulf Jakobsson affilierad till IFN för att arbeta i ett projekt om ägarstyrning.

NIKLAS KAUNITZ är doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet och knuten till IFN:s forskningsprogram Entreprenörskapets ekonomi och Tjänstesektorns ekonomi. Hans forskningsintressen är metodologi/vetenskapsteori, tillämpad ekonometri samt frågor kring privatisering. Vid IFN arbetar han med frågor rörande offentlig och privat produktion av offentliga tjänster samt med ett empiriskt forskningsprojekt om företags överlevnad.

CHE-YUAN LIANG är fil.dr och forskare vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet. Han är affilierad till IFN sedan hösten 2008. Hans forskningsintressen är offentlig ekonomi, politisk ekonomi och ekonomisk psykologi.

MARTIN OLSSON är doktorand på Stockholms universitet sedan hösten 2007. Han är affilierad till IFN och forskar om riskkapital och dess effekter på den svenska arbetsmarknaden inom forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi.

LARS OXELHEIM är sedan 1992 innehavare av Sydsvensk industris professur i internationellt företagande vid Lunds universitet. Hans forskning är inriktad på kopplingen mellan företaget och dess makroekonomiska omgivning och hans forskningsfrågor spänner från företagets beslut under makroekonomisk osäkerhet och corporate governance till finansiell integration, penningpolitik och ekonomisk tillväxt. Lars Oxelheim är medlem i redaktionen för *Management International Review* och *International Business Review*. Han är ordförande för Svenska Nätverket för Europaforskning i Ekonomi (SNEE) som han på den dåvarande regeringens initiativ medverkade till att grunda 1997. Han är medlem av Kungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet och hedersprofessor vid Fudan University i Shanghai.

MARIA PERSSON är fil.dr i nationalekonomi. Hon disputerade i mars 2009 vid Lunds universitet på en avhandling om handelskostnaders betydelse för EU:s handel med utvecklingsländer. Maria Perssons forskning är inriktad på internationell handel och ekonomisk integration. Den aktuella forskningen fokuserar på handelsflödets varaktighet. Maria Persson blev affilierad i oktober 2009. Hon tillbringar största delen av sin tid som forskare och lärare vid Lunds universitet.

JOHANNA RICKNE är doktorand vid Uppsala universitet och sedan våren 2008 affilierad till programmet Globaliseringen och företagen. Hennes forskningsintressen är internationell makroekonomi och utvecklingsekonomi med särskilt fokus på nordöstra Asien. Vid IFN forskar hon kring betydelsen av internationalisering och marknadsekonomiska reformer för könsrelaterade inkomstskillnader och arbetsersättning i form av socialförsäkringar inom kinesisk industri.

TINO SANANDAJI är doktorand i public policy vid University of Chicago. Han är affilierad sedan sommaren 2006. Forskningen är huvudsakligen inriktad på beskattning av entreprenörer samt diskriminering på bolånemarknaden.

ÖRJAN SANDEWALL är fil.dr i nationalekonomi. Han disputerade i maj 2009 vid London School of Economics på en avhandling om investeringsbeslut på individnivå och är affilierad sedan september 2007. Hans forskningsintressen omfattar empirisk industriell organisation, juridik, ekonomi och beteendekonomi. Under sin tid vid institutet har han bland annat forskat kring frågan om ärftlighetens betydelse för ekonomiskt beteende. Örjan Sandewall är verksam som rådgivare i konkurrensfrågor vid konsultbyrån NERA i London.

ANNA SJÖGREN är ekon.dr i nationalekonomi. Hennes forskning är inriktad på utbildning, humankapital, familjeekonomi och arbetsmarknad. För närvarande forskar hon om betydelsen av skolbetyg för långsiktiga arbetsmarknadsutfall, effekter av barnomsorgskostnader för barnafödande, betydelsen av familjepolitik och föräldrars arbetsmarknadssituation för barns hälsa samt skillnader i mäns och kvinnors förutsättningar för att kombinera familj och karriär. Anna Sjögren har sin huvudanställning vid Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) i Uppsala.

KAJ THOMSSON är affilierad sedan sommaren 2007. Han disputerade 2009 vid Yale University i USA och är nu anställd som Assistant Professor vid Maastricht University i Nederländerna. Hans huvudsakliga forskningsområde är politisk ekonomi, med fokus på hur intressegrupper och politiska institutioner påverkar ekonomisk politik. En stor del av forskningen har ett ekonomisk-historiskt perspektiv. Ett annat forskningsintresse är arbetsmarknadsekonomi, där Kaj Thomsson framför allt forskar om inkomst- och yrkesrörlighet i USA och i Sverige.

JONAS VLACHOS är docent i nationalekonomi och innehar ett forskningslektorat vid Stockholms universitet. Han tillbringar 40 procent av sin tid vid IFN. Jonas Vlachos har under året arbetat med ett projekt baserat på detaljerade data om den svenska skolan. Han har dessutom initierat ett projekt om hur humankapital fördelas inom och mellan företag och branscher i det privata näringslivet.

YVES ZENOU tillträdde hösten 2007 en lärostolsprofessur vid Stockholms universitet från att tidigare ha varit Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning är både teoretiskt och empiriskt inriktad och berör huvudsakligen sju områden: sociala interaktioner och nätverksteori, sök- och matchningsteori, urban ekonomi, segregation och diskriminering av minoriteter, identitet och assimilering av invandrare, kriminalitet och utbildning. Yves Zenou är också affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London och Institute for the Study of Labor (IZA) i Bonn. Han är redaktör för *Regional Science and Urban Economics* och biträdande redaktör för *Journal of Urban Economics*, *Scandinavian Journal of Economics* och *Annals of Economics and Statistics*.

Gästforskare

BJÖRN ÖCKERT, fil.dr i nationalekonomi, är verksam vid Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) i Uppsala. Han har sedan augusti 2009 varit gästforskare på IFN för att tillsammans med Jonas Vlachos arbeta med ett projekt om hur produktiva egenskaper överförs mellan generationer.

Robin Douhan in memoriam

ROBIN DOUHAN, doktorand vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, och sedan 2006 anställd vid IFN, avled hastigt och oväntat den 10 augusti 2009, i en ålder av 31 år. Under tiden på IFN arbetade Robin i huvudsak på sin avhandling men hann även med annat arbete.

Under 2006–2007 redigerade han tillsammans med Magnus Henrekson dubbelvolymen *The Political Economy of Entrepreneurship*, vilken ingår i International Library of Entrepreneurship Series (Edward Elgar Förlag). I arbetet med att skriva inledningskapitlet visade Robin prov på sin stora inläsnings- och syntetiserande förmåga genom att i en omfattande och spretig litteratur identifiera de centrala bidragen och tankegångarna, för att sedan sortera dessa på ett fruktbart sätt. Robin hade vid sitt frånfälle påbörjat arbetet med ytterligare en volym i samma serie.

Sedan 2007 har Robin haft ett nära samarbete med Mirjam van Praag, professor vid University of Amsterdam och en av Europas ledande forskare inom entreprenörskapets ekonomi.

Forskningsprogram

Globaliseringen och företagen

PROGRAMCHEF: FREDRIK SJÖHOLM

Den pågående globaliseringsprocessen är av historiska proportioner. Processen drivs dels av den snabba framväxten av oreglerade och integrerade finansiella marknader där företag snabbt kan byta ägande över nationsgränserna, dels av framväxten av ekonomiskt starka och alltmer internationellt öppna länder som de före detta Sovjetländerna, Kina och Indien.

DESSA FÖRÄNDRINGAR HAR, och kommer även fortsättningsvis att ha, en fundamental påverkan på de ledande multinationella företagens verksamheter och vinstmöjligheter.

Små öppna ekonomier med starka multinationella företag, såsom Sverige, kommer därför att i utomordentligt hög grad påverkas av globaliseringen. En snabb strukturomvandling där avancerad produktion med högt förädlingsvärde ersätter produktion med lågt förädlingsvärde kommer att bli nödvändig för att bibehålla och utveckla Sveriges position som avancerad industrination. Omlokalisering av produktion och tjänster sker allt snabbare över hela världen och bestäms i allt högre grad av ekonomiska grundförutsättningar, såsom tillgång på välutbildad arbetskraft och effektiva transportsystem, samt av i sammanhanget centrala institutioner, såsom konkurrensregler, associationsrättsliga regler, arbetsmarknadsregler och skattesystem.

Samtidigt observerar vi att internationellt etablerade företag i allt större utsträckning

förlitar sig på att inhämta nya teknologier och ny kunskap genom olika typer av samarbeten med andra företag. En vanligt förekommande strategi är att köpa upp små innovativa riskkapitalstödda företag med specifika tillgångar.

Med anledning av dessa för svenskt näringsliv centrala förändringar har IFN initierat ett forskningsprogram där forskning med denna inriktning kan samlas. Forskningsprogrammets primära syfte är att öka vår förståelse av vilka ekonomiska grundförutsättningar, bolagsäganedformer och allmänna institutioner som i ett internationellt perspektiv kan säkerställa en effektiv strukturomvandling och därmed tillvarata de tillväxtpöjligheter som globaliseringsprocessen medför.

Programmets huvudfinansiar är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

“Svensk ekonomi påverkas i dag av inhemska förändringar men lika mycket av utvecklingen i Berlin, Bryssel, och Bombay.”

FREDRIK SJÖHOLM

1. Internationella fusioner och produktivitetseffekter i globaliseringsprocessen

I DEN SVENSKA debatten påstås ofta att många av de utländska företagsförvärv som skett i Sverige under senare tid inte är till gagn för samhället och att svenska uppköpta företag skulle ha klarat sig bättre på egen hand. I en globaliseringsprocess drivs dock förvärv ofta av att marknadsförutsättningarna radikalt har förändrats. Den relevanta frågan är inte hur dessa uppköpta svenska företag fungerade innan fusionerna, utan hur de skulle ha klarat sig i den nya marknadssituationen.

Syftet med detta projekt är att (i) utveckla en teoretisk analysram för internationella

fusioner i en globaliseringsprocess och (ii) empiriskt undersöka produktivitetstillväxten hos svenska företag som har varit inblandade i internationella fusioner.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

PROJEKTDELTAGARE: PEHR-JOHAN NORBÄCK

2. Internationella integrationsavtal och inhemska regleringar

INTERNATIONELLA INTEGRATIONSAVTAL SOM EU och WTO är primärt avsedda att reglera de negativa konsekvenser för andra avtalsmedlemmar som nationellt ekonomiskt-politiskt beslutsfattande kan medföra. För att åstadkomma detta räcker det inte med att avtalen reglerar användandet av direkta gränshinder för handel, som t.ex. tullar. De måste även begränsa användandet av policyinstrument som åtminstone vid en första anblick är avsedda att reglera inhemska förhållanden, men som har internationella konsekvenser. Till exempel kan skatter och subventioner av inhemska produktion, miljöregleringar, arbetsmarknadspolitik, produktssäkerhetslagstiftning, konkurrensolitik etc. utformas så att de i praktiken är förtäckta handelshinder. Den fundamentala

svårigheten vid utformandet av internationella integrationsavtal är att balansera önskemålet om internationell integration mot det om nationell suveränitet över inhemska policyinstrument.

Syftet med detta projekt är att belysa hur konflikter mellan internationella integrationsavtal och inhemska regleringar har hanterats, och bör hanteras, i WTO-avtalet. Metodmässigt utnyttjas såväl teori som empiri, liksom tillämpade analyser av konkreta rättsfall inom WTO-systemet.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK HORN

3. Betydelsen av utlandsägande och multinationalitet: Effekter på löner och sysselsättning

SYFTET MED DETTA projekt är att analysera ett antal frågeställningar som berör effekter av utlandsägande, multinationalitet och fusioner. Internationaliseringen av svenskt näringsliv har accentuerats under 1990-talet. Hur ökat inflytande av utlandsägda bolag och landsöverskridande direktinvesteringar påverkar den svenska arbetsmarknaden är en ofta återkommande fråga. Projektet genomförs med hjälp av en mycket omfattande databas som innehåller detaljerade samkörda arbetsställe-, företags- och individdata. Exempel på fråge-

ställningar vi avser att analysera är: (i) Finns det ett samband mellan utlandsägande och löner?, (ii) Hur påverkas sysselsättning, löner och produktivitet av att företag avyttras från en multinationell koncern? och (iii) Vad är effekterna av utländska uppköp på företags efterfrågan på högutbildad arbetskraft och humankapitalintensiv FoU-verksamhet?

PROJEKTANSVARIG: FREDRIK HEYMAN

PROJEKTDELTAGARE: FREDRIK SJÖHOLM
OCH LARS OXELHEIM

4. Ekonomiska effekter av utländska direktinvesteringar i Kina

DETTA PROJEKT SYFTAR till att undersöka utländska direktinvesteringar i Kina och hur de påverkar den teknologiska utvecklingen och den kinesiska arbetsmarknaden.

I projektet kommer vi exempelvis att undersöka om utländska företag bedriver forskning och teknikutveckling i Kina och om närvaron av utländska företag påverkar samma aktiviteter i kinesägda företag. Vidare undersöker vi hur multinationella företag påverkar mängden arbetstillfällen i den kinesiska industrin och även deras effekt på löner.

PROJEKTANSVARIG: FREDRIK SJÖHOLM

PROJEKTDELTAGARE: LARS OXELHEIM
OCH JOHANNA RICKNE

5. Internationell konkurrens och könsfördelning

I DETTA PROJEKT studerar vi hur konkurrens påverkar svenska företags anställningsbeslut och lönesättning. Mycket tyder på att kvinnor diskrimineras inom arbetslivet både vad gäller löner och karriärmöjligheter. Även om det finns teorier kring diskriminering som kan förklara detta fenomen är det märkligt att diskriminering kan fortleva i en konkurrensutsatt ekonomi med vinstmaximerande företag. Om kvinnor betalas en lön under sin produktivitet vore det mer lönsamt att anställa kvinnor än män, vilket i sin tur borde minska diskrimineringen. I projektet ställs frågan om och i så fall hur konkurrens påverkar svenska före-

tags anställningsbeslut och lönesättning. Vi studerar dels effekter av produktmarknads-konkurrens och dels effekter av ägarbyten.

PROJEKTANSVARIG: HELENA SVALERYD
PROJEKTDELTAGARE: FREDRIK HEYMAN
OCH JONAS VLACHOS

6. Påverkar politiska institutioner de reala växelkurserna i oljeexporterande länder?

I DENNA STUDIE utvecklas en teori som knyter ett lands politiska institutioner till hur oljepriset påverkar den reala växelkursen i oljeexporterande länder. En viktig del av studien är att analysera huruvida naturresursberoende länder genom att stärka den demokratiska processen, rättssystemet och byråkratin kan undvika de problem som orsakas av kraftiga svängningar i den reala växelkursen.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

Tjänstesektorns ekonomi

PROGRAMCHEF: HENRIK JORDAHL

Ett vitalt näringsliv är i ständig utveckling. Sedan länge märks detta i Sverige genom att industrisamhället övergår i en tjänsteekonomi. Liksom i andra OECD-länder står tjänstesektorn i dag för mer än tre fjärdedelar av den totala sysselsättningen om även de offentligt finansierade tjänsterna räknas med.

INOM PROGRAMMET SAMLAR IFN forskning om näringslivets utveckling med betoning på tjänstesektorns förutsättningar och villkor. Det har blivit svårare att skilja på industri- och tjänsteföretag och programmets forskning är i hög grad relevant för de industriföretag som bakar in tjänster i sina produkter.

Att tjänster inte går att "ta på" har inneburit en utmaning för de traditionella sätten att mäta BNP, tillväxt och investeringar. IFN deltar i ett internationellt samarbetsprojekt som syftar till att förstå de immateriella investeringarnas bidrag till innovationer, konkurrenskraft, tillväxt och produktivitet i Europa.

Inte minst bland de offentligt finansierade tjänsterna kan en stor effektiviseringspotential finnas. Inom programmet studeras samspelet mellan väljare och politiker kring de offentliga tjänsterna. I fokus ligger valet mellan offentlig och privat drift och vilka konsekvenser det har för tjänsternas kostnader och kvalitet.

Minimilöner är särskilt relevanta för tjänstesektorn eftersom de är bindande i flera tjänste-

yrken. Forskningsprogrammet rymmer en kartläggning av minimilönernas nivåer och grad av differentiering i ett antal avtalsområden och en undersökning av minimilönernas effekter på sysselsättning och andra viktiga utfall på arbetsmarknaden.

Även effekterna av anställningsskydd uppvisar stora skillnader mellan branscher. För många ungdomar och invandrare fungerar tjänstesektorn som en inkörsport till arbetslivet samtidigt som ett restriktivt anställningsskydd har visat sig försvaga dessa gruppers ställning på arbetsmarknaden. Effekterna av anställningsskydd finns sammanfattade i bokform av Per Skedinger, som även driver ett forskningsprojekt om LAS-reglerna.

Bland programmets huvudfinansiärer finns Almega, Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse, samt Europeiska kommissionen under dess sjunde ramprogram.

"Medan tidningarna skriver om Saab kommer de nya jobben i tjänsteföretagen."

HENRIK JORDAHL

IFN-konferens om utbildningsekonomi

Internationella jämförelser visar på betydande skillnader i utbildningsresultat mellan till synes liknande länder. Skillnader mellan svenska och finska elevers kunskaper har till exempel rönt en del uppmärksamhet på båda sidor om Bottniska viken. Att hitta orsaken till sådana skillnader har visat sig svårt, men det står klart att skolornas resurstilldelning endast ger en begränsad förklaring.

Till vänster: Andrew Leigh, Australian National University talade vid konferensen.

Till höger: Deltagare vid konferensen i Vaxholm.

EKONOMERS INTRESSE FÖR utbildningsfrågor beror bland annat på att utbildning bygger upp humankapital vilket ger utdelning i form av högre livsinkomster. Att utbildning till stora delar skattefinansieras är en annan förklaring till ekonomernas nyvaknade intresse. Kvantitativa studier av skolor, rektorer, lärare och elever är ett sätt att utvärdera om skattepengarna används på ett effektivt sätt.

Med dessa perspektiv i åtanke bjöd IFN i slutet av maj 2009 in flera internationellt framstående utbildningsekonomer till en konferens i Vaxholm.

Under rubriken "Beyond the resource con-

straint: Alternative ways to improve schooling" presenterade deltagarna forskning om utvärderingar av skolor och lärare, om rörliga lärarlöner, om betyg och standardiserade prov, om olika typer av undervisning, om skolval, samt om betydelsen av en bra rektor. Samtliga uppsatser var pågående arbeten, vilket innebär att slutsatserna bör betraktas som preliminära och kan komma att modifieras under den fortsatta forskningsprocessen.

Konferensen anordnades av Erik Grönqvist, Henrik Jordahl, Mikael Lindahl och Jonas Vlachos med finansiellt stöd från Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse samt Tore Browaldhs Stiftelse.

COINVEST:s styrgruppsmöte

Den 28–29 september 2009 var Henrik Jordahl och Harald Edquist värdar för COINVEST:s styrgruppsmöte som ägde rum på Villa Källhagen i Stockholm.

COINVEST STÅR FÖR ”Competitiveness, Innovation and Intangible Investment in Europe” och är ett samarbetsprojekt mellan sju europeiska länder (Belgien, Bulgarien, Frankrike, Portugal, Storbritannien, Sverige och Tyskland). Projektet finansieras av EU-kommissionen genom det sjunde ramprogrammet. Syftet med projektet är att öka förståelsen för hur immateriella investeringar bidrar till ökad konkurrens, innovation och tillväxt i Europa. Svenska deltagare i projektet är IFN-forskarna Harald Edquist och Henrik Jordahl.

Vid styrgruppsmötet i Stockholm presenterade 17 forskare från de sju länderna aktuella forskning om immateriella investeringar. Den första dagen deltog även personer från svenska organisationer och myndigheter med intresse för immateriella investeringar. Bland deltagande organisationer kan nämnas Almega, SCB och Unionen.

1. COINVEST – Competitiveness, Innovation and Intangible Investment in Europe

I DETTA PROJEKT siktar vi på att förstå de immateriella investeringarnas bidrag till innovationer, konkurrenskraft, tillväxt och produktivitet i Europa.

För närvarande behandlas (nästan alla) immateriella investeringar som intermediära insatsfaktorer i produktionsprocessen. Detta innebär att de inte antas skapa några varaktiga tillgångar för företag eller ekonomier. Vissa kunskapsinvesteringar räknas som sådana i centrala ekonomiska storheter som BNP (t.ex. mjukvara). Men FoU och andra kunskapsinvesteringar (t.ex. investeringar i humankapital genom internutbildning, investeringar i anseende och investeringar i organisationskapital) behandlas som löpande utgifter, inte som investeringar. Enligt dagens konventioner är därmed investeringar och BNP i en ekonomi som spenderar en krona mer på varje typ

av kunskapsinvestering inte annorlunda än i en ekonomi där företagen ökar sina utgifter för luftkonditionering med lika mycket. Projektet kommer att samla in data för ett brett spektrum av kunskapsinvesteringar, på makro- och mikronivå, och inkorporera dessa i makro- och mikroekonomiska prestationsmått för att förbättra vår förståelse av kunskapsdrivna ekonomier och företag.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK JORDAHL

PROJEKTDELTAGARE: HARALD EDQUIST

2. Beskattning och sysselsättning i tjänstesektorn

SYFTET MED DETTA projekt är att undersöka effekterna av skatter, närmare bestämt arbetsgivaravgifter, på sysselsättning i tjänstesektorn. Ekonomisk teori pekar på motverkande effekter av förändrade arbetsgivaravgifter. En sänkning av sådana avgifter stimulerar efterfrågan på arbetskraft på kort sikt, men på längre sikt kan lönerna drivas upp när dessa omförhandlas, vilket minskar sysselsättningen.

I projektet undersöks effekter på antalet anställda, antalet arbetstimmar och löner av de sänkta arbetsgivaravgifterna för ungdomar under perioden 2007–2009 i en specifik sektor, nämligen detaljhandeln.

Projektet kan bidra till mer kunskap i främst två avseenden. För det första finns det möjlighet att undersöka effekter av sänkta arbetsgivaravgifter på variabler som studerats i mycket liten utsträckning eller inte alls i forskningslitteraturen, nämligen egentliga löner (i stället för lönesummor per anställd) och arbetstimmar. För det andra är studien fokuserad på ungdomar, vilket är en grupp som hittills endast ett fåtal studier beaktat.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

3. Offentlig och privat produktion av offentligt finansierade tjänster

ALLT FLER OFFENTLIGT finansierade tjänster utförs av privata producenter. Projektet studerar vilka konsekvenser valet mellan offentlig och privat drift har för tjänsternas kostnader och kvalitet. Internationella studier tyder på att offentliga upphandlingar av transporter och tekniska verksamheter kan leda till besparingar på upp till 30 procent jämfört med offentlig produktion. För mjukare verksamheter är besparingspotentialen betydligt lägre; för sjukvården högst osäker. Konkurrensverket har gjort bedömningen att offentlig verksamhet för omkring 250 miljarder kronor skulle kunna öppnas för konkurrens mellan privata producenter. Samtidigt innebär produktion i privat regi en kontrollförlust för den offentliga uppdragsgivaren med risk för att verksamhetens kvalitet blir lidande.

En utgångspunkt är att olika offentliga tjänster lämpar sig olika väl för kontraktsavtalad verksamhet. Skillnader mellan offentlig och privat drift uppstår i ett samspel mellan driftsform, konkurrens och verksamhetens kontraktsförutsättningar. Projektet kommer bl.a. att resultera i en översiktsartikel om outsourcing av offentligt finansierade tjänster och en empirisk studie av svenska kommuner.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK JORDAHL

PROJEKTDELTAGARE: FREDRIK ANDERSSON,
NIKLAS KAUNITZ OCH ERIK LINDQVIST

4. Minimilöner i Sverige

SYFTET MED DETTA projekt är dels att kartlägga minimilönernas nivåer, utveckling och grad av differentiering på ett antal avtalsområden i Sverige, dels att undersöka vilka effekter minimilönerna har på sysselsättning och andra viktiga utfall på arbetsmarknaden. Under senare år har frågan om de svenska minimilönernas utformning debatterats flitigt med anledning av Laval-domen och ett ökat inflöde av utstationerad arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden.

Under 2009 initierades ett projekt om minimilöner i den svenska detaljhandeln. I projektet studeras minimilönernas effekter på sys-

selsättning och arbetstimmar under perioden 1998–2008. Detaljhandeln är av särskilt intresse att studera eftersom man både haft stora minimilöneökningar under perioden och har många anställda som berörs av förändrade minimilöner. Eftersom deltidsarbete är vanligt är det också möjligt att anpassningar sker via förändrade arbetstimmar per anställd och inte bara via förändrat antal anställda.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

5. Anställningsskydd

PROJEKTET STUDERAR VILKA effekter lagstiftningen om anställningsskydd har – i Sverige och i andra länder.

Under de senaste åren har den empiriska forskningen om anställningsskyddet vuxit explosionsartat. Ett första syfte i projektet är därför att kartlägga och kritiskt diskutera den omfattande internationella forskningen på området och identifiera kunskapsluckor. Ett andra syfte är att undersöka vilka effekter anställningsskyddet har för den svenska arbetsmarknadens funktionssätt och för svenska multinationella företags verksamhet i andra länder. Här finns möjlighet att utnyttja reformer av LAS för att identifiera effekter på sysselsättningsflöden av förändrade regler för uppsägningstider för olika grupper på den svenska arbetsmarknaden. En ytterligare möjlighet är att studera vilken betydelse skill-

nader i anställningsskyddets styrka mellan olika länder och över tiden har för sysselsättningen i svenska multinationella företag verksamma utomlands.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

PROJEKTDELTAGARE: FREDRIK HEYMAN
OCH PEHR-JOHAN NORBÄCK

6. Industrinära tjänster i den svenska ekonomin

I DETTA PROJEKT studeras de industrinära tjänsternas betydelse för tillverkningsindustrin, tjänstesektorn och hela den svenska ekonomin. Speciellt fokus ligger på outsourcing av producenttjänster och vad detta har för effekter på produktivitet och arbetsmarknad.

PROJEKTANSVARIG: ROGER SVENSSON

7. Offentliga tjänsteköp och regional näringslivsutveckling

I DETTA PROJEKT studeras hur näringslivets struktur och utveckling påverkas av kommunernas beslut om graden av egenproduktion.

Tjänsteköp står för en betydande och växande del av kommunernas kostnader. Tidigare forskning har behandlat hur kvalitet och kostnader påverkas av om offentligt finansierade tjänster utförs av privata företag eller i offentlig regi. Detta projekt går bortom denna frågeställning och studerar hur näringslivets struktur och utveckling påverkas av kommunernas beslut om graden av egenproduktion. Den senaste tidens policydiskussion har allt mer inriktats på att de offentliga tjänsterna kan ha en stor påverkan på det regionala näringslivets utvecklingspotential.

Vårt empiriska tillvägagångssätt är att koppla samman och analysera SCB-data för kommunernas räkenskaper, med registerbaserad arbetsmarknadsstatistik och individdatabaser. För att kunna fastställa kausala effekter av

valet mellan egenproduktion och tjänsteköp studerar vi även de mekanismer som avgör tjänsteköps omfattning, såsom demografiska och politiska faktorer.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK JORDAHL

PROJEKTDELTAGARE: MIKAEL ELINDER

8. Offentliga tjänster i väljarnas ögon

I PROJEKTET STUDERAS samspelet mellan väljare och politiker kring de offentliga tjänsterna. Hur reagerar väljarna när utbud av och priser på de offentliga tjänsterna förändras?

Offentlig konsumtion utgör 51 procent av de offentliga utgifterna i Sverige och består nästan helt av tjänster. Väljarnas efterfrågan på tjänster som vård, utbildning och omsorg

tillgodoses på olika sätt i olika kommuner och landsting. Väljarnas uppfattningar fångas bl.a. med hjälp av intervjuundersökningar, som de svenska valundersökningarna.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK JORDAHL

PROJEKTDELTAGARE: MIKAEL ELINDER OCH PANU
POUTVAARA (HELSINGFORS UNIVERSITET)

9. Incitament i organisationer och på marknader: En utveckling av flerdimensionell principal-agentteori med tillämpning på privatisering, konkurrens och outsourcing

PROJEKTET SYFTAR TILL att fördjupa studiet av gränsen mellan marknad och hierarki/byråkrati.

Det finns en rad frågor kring den offentliga sektorns organisation som endast i blygsam omfattning varit föremål för analys med denna utgångspunkt. Det saknas även ett enhetligt konceptuellt ramverk för att studera och analysera hur incitament bestäms på marknader, i hierarkier/byråkratier och i gränssytan mellan marknader och organisationer. Projektets syfte är att dels utveckla teorin för hur incitament inne i organisationer och på marknader bestäms, dels tillämpa denna teori på frågor kring organisationen av offentlig verksamhet med särskilt fokus på svensk sjukvård.

PROJEKTANSVARIG: FREDRIK ANDERSSON

10. Barnomsorgens effekter på det långsiktiga arbetskraftsutbudet

SYFTET MED DETTA projekt är att studera långsiktiga effekter av subventionerad barnomsorg på arbetskraftsutbud och tillgång till humankapital.

Tillgång till barnomsorg kan ha betydelse för det långsiktiga arbetskraftsutbudet genom att påverka dels barnafödande, dels barns utveckling, hälsa och framtida humankapital. Kunskap om vad som påverkar barnafödandet är viktig i dagens Europa där låga födelsetal och en åldrande befolkning ökar försörjningsbördan. I ett kunskapssamhälle är det också centralt att veta vad som påverkar förutsättningarna för humankapitalackumulation. Detta är av vikt både för ekonomisk tillväxt och för att motverka att barn i resurssvaga miljöer hamnar på efterkälken. Projektet ska besvara tre frågor:

1) Hur påverkar barnomsorgskostnader barnafödandet? För att besvara denna fråga utnyttjar vi den exogena variation i förändringen av barnomsorgsavgifterna för familjer i olika kommuner och inkomstlägen som följde av maxtaxereformen 2002.

2) Hur påverkar förskolan barns och föräldrars hälsa på kort sikt? Studien baseras på patientregister och den variation i barnomsorgsnyttjande som följde av maxtaxereformen.

3) Hur påverkar förskolan individers humankapital? Häls- och utbildningsutfall i vuxenlivet kommer att studeras. Studien utnyttjar rumslig och tidsmässig variation i 1970-talets barnomsorgsexpansion.

PROJEKTANSVARIG: ANNA SJÖGREN

PROJEKTDELTAGARE: HELENA SVALERYD,

EVA MÖRK (IFAU), MÅRTEN PALME

OCH PER PETTERSSON-LIDBOM (STOCKHOLMS UNIVERSITET), JONATHAN GRUBER (MIT)

OCH MARIA SÁEZ-MARTÍ (UNIVERSITY OF ZURICH)

11. Det kunskapsrika företags framväxt

OFTA BETONAS DEN centrala betydelsen medarbetarnas kunskaper – s.k. humankapital – spelar för företagets produktivitet. I detta projekt studeras fördelningen av humankapital mellan olika företag över tid.

I många länder, däribland Sverige, har lönespridningen ökat trendmässigt under en följd av år. En viktig fråga att besvara är i vilken grad detta fenomen beror på att arbetskraft med stort humankapital i allt högre grad koncentreras till vissa företag och i vilken grad det beror på att produktivitetsskillnaderna mellan

företag ökat av andra skäl. Vår förhoppning är att projektet kan bidra till en ökad förståelse för drivkrafterna bakom de förändringar i lönefördelningen som kunnat observeras de senaste 20 åren. Dessa insikter kommer även att kunna leda till ökad förståelse för krafterna bakom produktivitetens utveckling mer generellt.

PROJEKTANSVARIG: JONAS VLACHOS

PROJEKTDELTAGARE: CHRISTINA HÅKANSON (STOCKHOLMS UNIVERSITET) OCH ERIK LINDQVIST

12. Personlighetens betydelse för utfall på arbetsmarknaden

I DETTA PROJEKT använder vi svenska data från den militära mönstringen för att studera personlighetens betydelse för lön, inkomst och arbetslöshet.

I jobbbannonser betonas ofta personliga egenskaper som stresstålighet, självdisciplin och social förmåga. De empiriska beläggen för att andra personliga egenskaper än intelligens påverkar utfallet på arbetsmarknaden är dock förvånansvärt svaga. En möjlig orsak till detta är att de flesta studier av personlighet och utfall på arbetsmarknaden använder personlighetsmått som bygger på enkätsvar. I detta projekt använder vi ett mått på personlighet

från den militära mönstringen i Sverige. Måttet avser att beskriva de mönstrandets förmåga att klara av de psykologiska påfrestningarna av militärtjänst och bedöms av en psykolog efter en personlig intervju. Måtten kan även förväntas fånga personliga egenskaper som är viktiga på den civila arbetsmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: ERIK LINDQVIST

PROJEKTDELTAGARE: ROINE VESTMAN (NEW YORK UNIVERSITY)

Offentliga tjänsteinköp och regional näringslivsutveckling

Tjänsteköp står i dag för en betydande och växande del av kommunernas kostnader. Den senaste tidens policydiskussion har alltmer kommit att handla om att de offentliga tjänsterna kan ha stor påverkan på det regionala näringslivets utveckling. Trots detta finns nästan ingen nationalekonomisk forskning inom området.

DÄRFÖR HAR DOCENT Henrik Jordahl och fil.dr Mikael Elinder startat ett forskningsprojekt vid IFN för att studera hur näringslivets struktur och utveckling påverkas av kommunernas beslut att köpa in tjänster eller att utföra dem själva. Förutom effekter på branschnivå kommer de även att studera effekter på egenföretagande och på invandrades arbetsmarknadsvillkor. Projektet som startade 2009 och finansieras av ett anslag från Konkurrensverket, beräknas pågå under två år.

Köp av tjänster utgör 13 procent av de svenska kommunernas totala kostnader (enligt SCB-statistik för 2006). I statistiken syns en tydlig trend mot ökade tjänsteköp inom områdena individ- och familjeomsorg, utbildning, förskola och skolbarnomsorg. Eftersom kommunerna fortfarande utför de flesta tjänster i egen regi och tillsammans har ca 885 000 anställda, är potentialen för ökade tjänsteköp stor.

Kommunernas val att köpa eller producera tjänster i egen regi kan därmed ha långtgående konsekvenser för det regionala näringslivets struktur och utveckling.

– Den nationalekonomiska forskningen om offentliga inköp av tjänster har hittills varit fokuserad på transaktionskostnader och avvägningar mellan kostnader och kvalitet. I det här projektet försöker vi se längre och istället studera tjänsteinköpens effekter på det regionala näringslivets struktur och utveckling, säger Henrik Jordahl.

Enligt bl.a. en rapport från Nutek (2008) anses konkurrensutsättning och upphandling av vård och omsorg kunna ha stor betydelse för regional tillväxt och näringslivsutveckling. Samverkan mellan forskare och privata och offentliga institutioner bedöms kunna främja innovation och tillväxt genom till

exempel produktutveckling, ökad tillgänglighet och export av tjänster. Även ITPS kom fram till liknande resultat i en av sina rapporter (Falkenhall och Zackrisson 2007).

När de privata leverantörerna av offentligfinansierade tjänster blir fler ökar konkurrensen dem emellan och gentemot den offentliga sektorns egna produktion. Privata företag skiljer sig från kommuner genom ett större utrymme för entreprenörskap, bl.a. i form av möjligheter att expandera och hitta nya marknader.

Forskarna studerar även hur de offentliga inköpen påverkar egenföretagande i olika branscher med särskilt fokus på skillnader mellan mäns och kvinnors egenföretagande. I vissa branscher, till exempel omsorg, är kommunerna dominerande på köpsidan och har därför en stor påverkan på människors möjligheter till egenföretagande.

– Inom omsorgen finns stora kvinnogrupper med hög kompetens och lång erfarenhet. Ökade tjänsteköp inom en sådan bransch skulle kunna leda till att många nya företag startas av just kvinnor, säger Mikael Elinder.

En annan viktig frågeställning som forskarna arbetar med är hur invandras arbetsmarknadssituation påverkas av kommuners val mellan att köpa in tjänster och att utföra dem i egen regi. Arbetshypotesen är att det är lättare för en invandrare att få anställning i ett företag som levererar tjänster till kommunen än att få anställning direkt av kommunen. Projektet kan ge viktig information om hur kommunerna kan påverka invandras integration på den svenska arbetsmarknaden och forskarna kommer att använda individdata från SCB:s register, med uppgifter

om födelse land, kommun, inkomst, arbetsförhållanden etc.

– Den stora utmaningen ligger i att försöka säkerställa orsaks samband från kommunernas tjänsteköp till policyrelevanta ekonomiska utfall. För att lyckas med detta måste vi börja med att kartlägga och försöka förstå variationen i kommunernas tjänsteköp, säger Mikael Elinder.

Forskarna kommer att studera attitydundersökningar på individnivå, bl.a. Svensk valundersökning och SOM-undersökningarna* för att koppla åsikter om offentliga tjänsteköp till socioekonomiska och demografiska variabler. Därigenom skapas förståelse för de mekanismer som påverkar kommunernas beslut om graden av egenproduktion. Detta banar i förlängningen väg för att identifiera orsaks samband mellan kommunernas tjänsteköp och näringslivsutveckling.

– Till skillnad från kommuner är de privata företagens verksamhet varken begränsad av geografiska indelningar eller begränsningar i vad de får ägna sig åt. Företagen har större möjligheter att växa genom att upptäcka nya marknader som angränsar till deras befintliga verksamhet. Detta perspektiv får inte glömmas bort när kommunerna väger privata alternativ mot produktion i egen regi, avslutar Henrik Jordahl.

MIKAEL ELINDER
OCH HENRIK JORDAHL

Falkenhall, B och M Zackrisson. 2007. *Sjukvårdssektorns tillväxtpotentialer*. Rapport A2007:012. ITPS, Östersund.

Nutek. 2008. *Vård och omsorg som motor för regional utveckling – Utgångspunkter för regionala strategier*. R2008:07. Verket för näringslivsutveckling.

* SOM-institutet drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG), Statsvetenskapliga institutionen samt Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS) vid Göteborgs universitet. Varje år sedan 1986 genomför institutet en stor riksrepresentativ frågeundersökning på temat Samhälle, Opinion och Massmedia, därav namnet SOM.

”Vi bidrar med kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörskapsdrivna ekonomiska tillväxten.”

MAGNUS HENREKSON
LARS PERSSON

Entreprenörskapets ekonomi

PROGRAMCHEFER: MAGNUS HENREKSON OCH LARS PERSSON

Det går knappast att ge en rättvisande bild av ett i dag rikt lands moderna ekonomiska historia utan att komma in på de branscher och företag som spelat en central roll för landets utveckling. Bakom företagsnamnen finns alltid en grundare och starkt drivande kraft – en entreprenör.

NÄR USA GICK förbi Storbritannien och blev teknologiskt ledande kring förra sekelskiftet skedde detta i hög grad genom avgörande insatser av entreprenörer som Dale Carnegie och Henry Ford, innovatörer som Thomas Edison och Alexander Graham Bell och kreativa finanskapitalister som J. P. Morgan.

På motsvarande sätt förknippas den svenska industrialiseringen under slutet av 1800-talet med specifika företag och entreprenörer som Lars Magnus Ericsson, Gustaf de Laval och

Alfred Nobel. Bakom de nya företag som vuxit sig stora under efterkrigstiden finns också ofta en enskild person som bygger ett företag baserat på en vision och en stark affärsidé.

Trots detta faktum har entreprenörers roll för den ekonomiska tillväxten inte studerats i någon större utsträckning i den nationalekonomiska forskningen. Redan i slutet av 1960-talet lyftes denna brist i den traditionella analysen fram av William J. Baumol i det numera klassiska konstaterandet att "the theoretical

firm is entrepreneurless – the Prince of Denmark has been expunged from the discussion of Hamlet”. Sedan dess har den företagsekonomiskt inriktade entreprenörskapsforskningen formligen exploderat men inom nationalekonomin befinner sig denna forskning fortfarande i sin linda.

Den företagsekonomiska forskningsansatsen ger värdefull information om framför allt sakförhållanden inom enskilda företag och branscher. Genom sin fokusering på studier av enskilda företag är den dock mindre lämpad att studera hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och dess effekt på näringslivets förnyelse och den ekonomiska tillväxten. Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, vilka explicit belyser interaktionen mellan entreprenörer, andra aktörer, och institutionella förhållanden och regelverk, kan sådana effekter analyseras på ett systematiskt sätt. Exempelvis kan vi studera hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag. Vidare är det möjligt att genom att arbeta med data för många entreprenörsföretag och en rad olika

viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, såsom tillgång till riskkapital, erhålla mer generella insikter om hur olika institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet. Därmed kan vi bidra med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet syftar till att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt. Ett viktigt mål är att göra IFN till den viktigaste forskningsbaserade källan i den svenska näringslivsorienterade samhällsdebatten i denna fråga.

Programmets huvudfinansiär är Gustaf Douglas med familj.

IFN Stockholm Conference

Sedan år 2000 arrangerar IFN vetenskapliga konferenser på ämnen som har stor relevans för näringslivets utveckling. Ca 10–15 internationellt ledande forskare och 5–10 IFN-forskare deltar i respektive konferens. Det begränsade antalet deltagare bidrar till att skapa en informell och konstruktiv atmosfär och inspirerar till framtida forskning och forsknings-samarbete. IFN har beslutat att fortsätta med dessa årliga konferenser under namnet "IFN Stockholm Conference".

Katrin Hussinger, Maastricht University och ZEW, presenterade sin studie.

DEN 10–11 SEPTEMBER samlade IFN en grupp internationellt framstående forskare till en vetenskaplig konferens om ägande, organisationsformer och näringslivets utveckling (IFN Stockholm Conference: The Economics of Ownership, Organization and Industrial Development). Syftet med konferensen var att diskutera ny forskning kring hur ägandeformer och företagens organisation påverkar näringslivets utveckling. Man diskuterade även hur riskkapitalister som ägare av både stora etablerade företag och små entreprenöriella företag påverkar den reala ekonomin, dvs. arbetsmarknad, forskning och utveckling samt företagens produktivitet och organisation.

Sammanfattningsvis täckte uppsatserna ägarfrågor och organisationsfrågor under alla faser i ett företags utveckling, från nystartat till etablerat storföretag. Den nya forskningen visade starkt på att interaktionen mellan företag i olika skeden är mycket viktig för ett dynamiskt näringsliv. Den visade även att det är naturligt att ett företag byter ägare och ägar-

typer flera gånger under dess livstid. I start- och tillväxtfasen sker detta genom att nya ägare skjuter till kapital som behövs för affärsutvecklingen, och för mer etablerade företag sker ägarbyten ofta i samband med omstruktureringar. I båda fallen spelar riskkapitalister en viktig roll.

Bland deltagarna fanns, förutom forskare från IFN, bl.a. Oliver Hart (Harvard University), Douglas Cumming (York University), Vojislav Maksimovic (University of Maryland) och Andrew Newman (Boston University). Konferensen finansierades med stöd från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

1. Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin

EMPIRISKA STUDIER VISAR att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, vilka ofta är finansierade av riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Ett exempel på detta är Ryanairs inträde på den europeiska flygmarknaden. Forskningsprojektets syfte är att

öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typ av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagar och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

PROJEKTDELTAGARE: ERIKA FÄRNSTRAND

DAMSGAARD, DANIEL HEDBLOM (STOCKHOLMS UNIVERSITET) OCH JOACIM TÅG

2. Entreprenörskapets politiska ekonomi

ENTREPRENÖRSKAPETS CENTRALA BETYDELSE för tillväxt och välståndsutveckling har på senare tid kommit att alltmer lyftas fram inom forskningen. Ofta har det tagits för givet att ökad entreprenörsaktivitet har en positiv effekt på tillväxt och jobbskapande.

Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. I stället utgår vi ifrån premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin, vilka bestämmer vad som också har kallats ”den samhälleliga belöningsstrukturen” vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som ekonomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin.

Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet, och till vilka verksamheter denna kanaliseras, bestäms av centrala institutioner i ekonomin.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

PROJEKTDELTAGARE: MIKAEL STENKULA

3. Globaliseringen och ägarpolitiken i efterkrigstidens Sverige

I DETTA PROJEKT studeras den dramatiska omsvängningen i svensk ägarpolitik och ägarstruktur i det svenska näringslivet under efterkrigstiden. Efter andra världskriget präglades ägarpolitiken i hög grad av en socialistisk vision där det slutliga målet var ett de facto avskaffande av den privata äganderätten. Denna politik nådde vägs ände i början av 1980-talet. Sedan dess har ett stort antal svenska företag förvärvat av eller fusionerats med utländska företag. Samtidigt har också den utländska ägardelen på den svenska börsen ökat kraftigt.

En annan viktig tendens är att det statliga ägandet ökat liksom den kontroll som utövas av statliga och/eller korporatistiska fonder över svenska börsnoterade företag. Den gamla svenska kontrollmodellen som präglats av att enskilda familjer har ett kontrollerande inflytande över enskilda företag, även när dessa

är börsnoterade, uppehålls huvudsakligen via systemet med rösträttsdifferentiering. Det ovan skisserade läget ger upphov till flera intressanta frågeställningar som kommer att analyseras i detta projekt:

I hur stor utsträckning är en ägarmodell byggd på familjekontroll tillämplig även framdeles? Vilka effekter kan vi förvänta oss av en ökad ägarandel för staten och statliga eller korporatistiskt styrda fonder?

Kan den framväxande modellen med alltmer spritt ägande fungera utan det slag av kraftfulla belöningsinstrument för företagsledningarna som är så vanliga i de anglosaxiska länderna?

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

PROJEKTDELTAGARE: ULF JAKOBSSON

4. Kommersialisering av svenska patent

SVERIGE ÄR TOPPRANKAT i världen med avseende på forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men det finns inte så många små snabbväxande teknologibaserade företag. Kommersialiseringen av detta intellektuella kapital är relativt sett mindre framgångsrikt i Sverige jämfört med andra länder.

Syftet med detta projekt är att empiriskt analysera kommersialiseringssprocessen av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent.

Fyra forskningsfrågor analyseras:

1) Vad förklarar om ett patent kommersialiseras eller inte?

- 2) Vad bestämmer valet av kommersialiseringssätt (sälja, licensiera eller kommersialisera i existerande eller nytt företag)?
- 3) Vilka faktorer påverkar utfallet av kommersialiseringen?
- 4) Vad avgör om patent förnyas eller förfaller?

Särskilt studeras betydelsen av statliga finansieringssystem och affärsänglar. En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag har byggts upp för ändamålet.

PROJEKTANSVARIG: ROGER SVENSSON

5. Ägarstruktur och företagets verksamhet

PROJEKTET HAR SIN utgångspunkt i den stora litteratur kring ägar- och bolagsstyrning som ursprungligen främst fokuserat på separationen mellan ägande och kontroll. Begränsningar i den rådande forskningen är att den dels varit fokuserad på amerikanska förhållanden och dels att data om företagens inre struktur sällan kunnat länkas till relevanta ägardata.

I detta projekt skapas en unik databas där svenska data över individer och företag länkas

samman med detaljerade ägardata. Projektet ämnar undersöka hur ägarstrukturen och de agentproblem som kan uppstå påverkar företagets beteende. Till exempel: Hur påverkar ägandestrukturen de anställdas lönenivåer? Vilka effekter har uppköp av företag på olika grupper löner?

PROJEKTANSVARIG: HELENA SVALERYD

PROJEKTDELTAGARE: FREDRIK HEYMAN

OCH JONAS VLACHOS

6. Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning och mobilitet

KUNSKAP OM KOPPLINGARNA mellan generationer med avseende på inkomster och förmögenheter är av yttersta vikt för ett antal centrala samhällsvetenskapliga frågor. I detta projekt studeras intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter i Sverige från början av 1900-talet till i dag.

Projektet består av två delar. För det första skapande och analys av en helt ny förmögenhetsdatabas som ger unika förutsättningar att studera hela den svenska befolkningen, från den generation som föddes i slutet av 1800-talet till dessa personers barn och barnbarn i dag. Ett sådant material blir internationellt unikt och möjliggör studier av såväl frågor av allmän karaktär som en rad Sverige-specifika frågor rörande inkomst och förmögenhetsfördelning från välfärdstatens uppbyggnad, över dess expansionsfas fram till i dag.

För det andra möjliggörs en kartläggning och analys av intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter med särskilt fokus på toppen av fördelningen. Ett sådant fokus är av stor vikt när det gäller att fånga en stor del av den privata förmögenheten då vi vet att förmögenhetskoncentrationen är mycket hög. Dessa toppgrupper är också viktiga då det är här man finner arv som är av sådan storlek att de potentiellt utgör en stor del av arvingarnas inkomster. Denna dynamik mellan inkomst och förmögenhet är en central fråga som, återigen på grund av bristfälliga data, inte tidigare kunnat analyseras vare sig i Sverige eller internationellt.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL WALDENSTRÖM

PROJEKTDELTAGARE: JESPER ROINE (HANDELSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM) OCH ANDERS BJÖRKLUND (STOCKHOLMS UNIVERSITET).

7. Politik för snabbväxande företag

I DETTA PROJEKT analyseras dels de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och jobbskapande, dels hur det institutionella ramverket påverkar de snabbväxande företagen.

För att analysera hur det institutionella ramverket kan förväntas påverka de snabbväxande företagen används den s.k. kompetensblocks-teorin. Enligt denna teori drivs tillväxten på företagsnivå av en ständigt fortgående process där ny kunskap upptäcks, skapas och appliceras. Kompetensblocket består av de nyckel-

aktörer med kompletterande kompetenser som erfordras för att generera och kommersialisera nya affärsidéer: uppfinnare, entreprenörer, industrialister, venturekapitalister, aktörer på andrahandsmarknaderna, utbildad/yrkeskunnig arbetskraft och kompetenta kunder.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

**PROJEKTDELTAGARE: MIKAEL STENKULA
OCH DAN JOHANSSON (RATIO)**

8. Realekonomiska effekter av riskkapital

RISKKAPITALBRANSCHEN HAR UNDER de senaste åren vuxit snabbt och utgör i dag en viktig del av såväl svenskt som internationellt näringsliv. Enligt Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA) uppgick riskkapitalbolagens investeringar i Sverige år 2007 till cirka 1,6 procent av BNP och Sveriges riskkapitalbransch är därmed, tillsammans med Storbritanniens, ledande inom Europa. I dag arbetar närmare 200 000 svenskar i något av de drygt 800 företag som ägs av riskkapitalister.

Syftet med detta projekt är att studera branschens funktionssätt och dess samhällsekonomiska effekter, exempelvis på jobbskapande, forskning och utveckling samt produktivitet. Inom ramen för detta projekt kommer också en unik databas med över 450 riskkapitalutköp att byggas upp och sammankopplas med detaljerad boksluts- och ägarinformation över juridiska personer i Sverige.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

**PROJEKTDELTAGARE: ERIKA FÄRNSTRAND
DAMSGAARD, PEHR-JOHAN NORBÄCK,
MARTIN OLSSON OCH JOACIM TÅG**

9. Entreprenöriella innovationer och konkurrenspolitik

FÖRHÅLLET MELLAN ENTREPRENÖRER och etablerade företag inom innovationsindustrin är komplext. Tidigt i innovationsprocessen konkurrerar entreprenörer med stora etablerade företag inom FoU. Senare i innovationsprocessen går entreprenörsföretagen antingen själva in på produktmarknaden eller också blir de attraktiva uppköpskandidater som de etablerade företagen konkurrerar om för att överta. Kunskapen om hur konkurrens- lagar påverkar effektiviteten på denna typ av marknader är dock begränsad. I synnerhet gäller att konkurrenslagarna inte endast påverkar intensiteten i konkurrensen mellan de etablerade företagen, utan också mellan de etablerade företagen och entreprenörerna. Dessutom påverkar konkurrenslagarna också

värdet av att använda innovationer både för etablerade företag och entreprenörer. En ökad förståelse för dessa effekter torde därför vara av stort värde för utformningen och tillämpningen av konkurrenslagarna i FoU-intensiva branscher.

Syftet med detta projekt är att såväl teoretiskt som empiriskt studera hur utformningen och tillämpningen av konkurrenslagar påverkar effektiviteten och välfärden på marknader där etablerade företag möter konkurrens från entreprenörsföretag.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

PROJEKTDELTAGARE: PEHR-JOHAN NORBÄCK
OCH JOACIM TÅG

10. Kontextens betydelse för tillväxtorienterat entreprenörskap i Sverige och Europa

EN MODERN EKONOMIS tillväxt beror på dess förmåga att skapa ny kunskap och använda denna i kommersiella syften. Entreprenörskap i form av nyföretagande spelar här en viktig roll. Modern forskning visar att nya företag ofta använder sig av ny kunskap för att kunna konkurrera med etablerade företag. Dessa företag är därför viktiga för ekonomisk tillväxt och dynamik. Dock är inte alla nya företag lika viktiga; endast de företag som växer kraftigt, använder ny kunskap och slår ut obsoleta företag har en sådan påverkan.

Syftet med detta forskningsprojekt är att kunna förstå vad som leder till att denna typ av snabbväxande företag skapas och kan utvecklas och hur dessa företag kan påverka tillväxten regionalt och nationellt.

PROJEKTANSVARIG: FRÉDÉRIC DELMAR

Elmarknadens ekonomi

PROGRAMCHEF: THOMAS TANGERÅS

En kostnadseffektiv och miljövänlig elförsörjning på en liberaliserad elmarknad förutsätter en välfungerande marknad för elproduktion där även företagens långsiktiga investeringsincitament beaktas. Att konkurrensutsätta produktionen är dock inte tillräckligt. Elnätet måste ha tillräcklig kapacitet för att frakta elen från producenterna till konsumenterna. El kan inte lagras.

”Vår forskning ökar förståelsen av elmarknaden.”

THOMAS TANGERÅS

KONSUMTIONEN OCH PRODUKTIONEN måste därför balanseras mycket noga för att undvika störningar i nätet och därmed elavbrott. Eftersom kostnaden för att bygga konkurrerande elnät i praktiken är prohibitiv är denna del av marknaden reglerad. Den nordiska elmarknaden kan därför karakteriseras som en marknad med reglerad konkurrens.

Liberaliseringen har inte skett utan motstånd. Många har ifrågasatt om konkurrens på elmarknaden överhuvudtaget kan fungera. Ett problem är att ett fåtal företag står för den största delen av produktionen på den nordiska elmarknaden och att det är svårt för utomstående att ta sig in på marknaden. För att förstå elmarknaden är det viktigt att undersöka konkurrensförhållanden på marknaden för elproduktion och studera ändamålsenlig reglering av elmarknaden. Elmarknadsprogrammet bedriver forskning inom båda dessa områden. Syftet med elprogrammet är att utifrån vedertagen nationalekonomisk teori och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv studera

elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering.

Programmets huvudfinansiärer är ett antal aktörer på elmarknaden, såsom myndigheter, producenter och konsumenter.

Personer på bilden (från vänster): Sven-Olof Fridolfsson, Erik Lundin (skymd), Andy Philpott och Frank A. Wolak.

IFN-konferensen ”Designing Electricity Auctions”

Den 15–16 september 2009 träffades ett dussin nordamerikanska och europeiska forskare på Villa Källhagen i Stockholm för att diskutera ”Designing Electricity Auctions”.

MED DETTA MENAS i första hand det ramverk som sätts upp för den fysiska (dvs. spotmarknaden) och finansiella grossistmarknaden för el, vilket i Norden nästan uteslutande sker genom elbörsen Nord Pool.

Ett återkommande tema inom detta forskningsområde handlar om att skapa regler som främjar konkurrensen och underlättar nyetablering på producent- och återförsäljarmarknaderna. En anledning till detta är att elmarknaden har flera egenskaper som underlättar för de producenter som vill utnyttja sin starka ställning: Efterfrågan är mycket pris-

okänslig (dvs. producenten kan höja priset utan att konsumtionen minskar nämnvärt), inträdesbarriärerna är höga eftersom nyinvesteringar kräver mycket kapital och överföringsbegränsningar i elnätet gör att återförsäljarna ofta är hänvisade till ett begränsat antal producenter. Dessutom kännetecknas marknaden i de allra flesta länder, inklusive Sverige, av ett litet antal ägare som kontrollerar majoriteten av produktionskapaciteten.

Konferensen organiserades av Sven-Olof Fridolfsson, Pär Holmberg och Thomas Tangerås.

1. Vem ska reglera elnäten på en multinationell elmarknad?

EUROPAKOMMISSIONEN HÅLLER EN integrerad europeisk energimarknad som nödvändig för att möta de utmaningar Europa står inför: bibehållen konkurrenskraft, försörjningstrygghet och hållbar utveckling. En integrerad energimarknad förutsätter att överföringsnätet som förbinder medlemsstaterna kan transportera energi från kraftverk i ett land till konsumenter i ett annat på ett tillförlitligt sätt. Eftersom näten är reglerade naturliga monopol förutsätter en fungerande europeisk energimarknad en ändamålsenlig reglering av överföringsnätet.

På många energimarknader är regleringen av överföringsnäten uppbyggd kring en nationell tillsynsmyndighet som övervakar en system-

operatör med ansvar för drift och underhåll av det nationella nätet. Den nordiska marknaden är ett exempel på en multinationell marknad med dylik nationell reglering. Nationell reglering medför en risk för att det nationella perspektivet väger över på bekostnad av helhetsperspektivet. Därför är en nationell regleringsstrategi för varje land kanske inte det bästa sättet att uppnå marknadsintegration. Är det bättre med en gemensam multinationell regleringsmyndighet? Bör en gemensam systemoperatör ersätta dagens system med nationella systemansvariga? Dessa är de frågor som analyseras i detta projekt.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

2. Vad skulle en övergång till diskriminerande prissättning på elmarknaden innebära?

DEN NORDISKA ELMARKNADEN tillämpar marginalprissättning, där all producerad el – billig som dyr – betalas med samma pris. Vissa större elkonsumenter menar att detta förfarande ger producenterna för stora vinster på konsumenternas bekostnad. Denna teoretiska uppsats jämför marginalprissättning med diskriminerande prissättning, där billig produktion får mindre betalt än dyr produktion, för att se om priset skulle påverkas av ett byte av system.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

PROJEKTDELTAGARE: EDDIE ANDERSON

(UNIVERSITY OF SYDNEY) OCH ANDREW PHILPOTT

(UNIVERSITY OF AUCKLAND)

3. Hur minskar man samhällsekonomiska förluster på spotmarknaden för el?

DENNA UPPSATS STUDERAR de samhällsekonomiska förluster som kan uppstå på spotmarknaden för el och vi diskuterar åtgärder för att minska dem. Vi analyserar hur många producenter som behövs på en marknad för att den kan sägas vara välfungerande och i vilken utsträckning försäljning på terminsmarknaden påverkar konkurrensen. Vi diskuterar riskerna med att ha en politiskt beroende marknadsregulator och huruvida offentliggörande av aktörernas budkurvor gör det lättare att övervaka konkurrensen på elmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: PÅR HOLMBERG

MARCO LUTZ INGENITTO

4. Utnyttjas kärnkraften effektivt?

UNDER HÖSTEN 2009 var kapacitetsutnyttjandet av svenska kärnkraftverk mycket lågt och när kylan kom under december månad uppstod rekordhöga elpriser på Nord Pool. Skarp kritik riktades mot elproducenterna. Varför planerades längre underhåll mitt under kalla vintern? Varför är kapacitetsutnyttjandet i de svenska kärnkraftverken systematiskt lägre än i de finska? Misstankar har framförts att elproducenterna utnyttjar sin storlek för att utöva marknadsmakt.

I dagspressen antydde att ägarna till de svenska kärnkraftverken är inkompetenta. Denna kritik är inte nödvändigtvis befogad. Producenterna kan t.ex. ha planerat för ovanligt omfattande underhåll då efterfrågan på el förväntades bli förhållandevis låg till följd av den

ekonomiska krisen. De rekordhöga elpriserna kan således bero på otur då underhållen sammanföll med en ovanligt kall vinter. Oavsett orsak är det viktigt för förtroendet för elmarknaden att utreda möjliga förklaringar till det låga kärnkraftsutnyttjandet, vilket är ett av huvudsyftena med detta projekt.

Ett problem när man ska undersöka om kärnkraftverken utnyttjas för att utöva marknadsmakt är att traditionella empiriska metoder bygger på att elpriset jämförs med marginalkostnaden för det prissättande kraftverket. Då kärnkraften utgör en del av baskraften bestämmer den dock väldigt sällan priset och därför kan inte dessa metoder användas för att utvärdera kärnkraftsutnyttjandet. En viktig utmaning för detta projekt består således i att

utveckla testbara hypoteser som kan utvärderas mot data för såväl den nordiska marknaden som andra elmarknader.

Ett utmärkande drag för den nordiska elmarknaden är att baslasten både består av kärnkraft och vattenkraft. En sådan kombination av baslast kan öka lönsamheten av att underutnyttja kärnkraften under perioder med låg efterfrågan. Orsaken är att billig vattenkraft kan ersätta bortfallen kärnkraftsproduktion.

Därmed minskar tillgängligheten av vattenkraft under efterföljande perioder med hög efterfrågan vilket leder till högre priser under dessa perioder. Projektet avser bl.a. att utnyttja denna incitamentsstruktur för att utveckla ovannämnda testbara hypoteser.

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFSSON
PROJEKTDELTAGARE: THOMAS TANGERÅS
OCH SARA FOGELBERG

5. Kan pris- och kvantitetsstegen påverka budgivningen i elmarknadsauktioner?

ELMARKNADSAUKTIONER FUNGERAR SÅ att elproducenterna binder sig vid en utbudskurva som anger hur mycket de är villiga att producera till olika priser. Vanligtvis är budkurvan trappstegsformad. Prissteget och kvantitetssteget anger de minsta belopp som priset respektive utbudet tillåts öka med i auktionen. Tidigare forskning har visat att trappstegsformad budgivning kan leda till ökad volatilitet i priserna.

Vi undersöker om problemet påverkas av att auktionen i stället utformas så att kvantitetssteget är litet relativt prissteget.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG
PROJEKTDELTAGARE: DAVID NEWBERY
(UNIVERSITY OF CAMBRIDGE) OCH DANIEL RALPH
(UNIVERSITY OF CAMBRIDGE)

6. Kan terminshandel förbättra konkurrensen på elmarknaden?

TERMINSMARKNADER ÖKAR VÄLFÄRDEN i samhället framför allt genom att de bidrar till en förbättrad riskfördelning mellan marknadsaktörerna. Det finns även studier som visar på att terminsmarknaderna därutöver kan påverka effektiviteten för marknader med imperfekt konkurrens. Under gynnsamma förhållanden kan en likvid terminsmarknad

medföra att producenternas prispåslag utöver marginalkostnaden blir försumbara. Detsamma gäller prispåslagets negativa inverkan på välfärden. I denna uppsats utvärderas bl.a. under vilka omständigheter en terminsmarknad förbättrar konkurrensen på elmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

7. Hur påverkas elmarknader av teknologiska restriktioner?

TEKNIKEN FÖR ATT framställa el varierar kraftigt beroende på energikällan. Exempelvis är vattenkraft en relativt flexibel teknologi som kan användas för att snabbt anpassa produktionen av el efter hög eller låg efterfrågan. Kol- och kärnkraft däremot är i detta avseende tröga teknologier – att ändra produktionsvolymen tar tid och är även förknippat med kostnader. Detta delprojekt avser att genom en teoretisk analys belysa hur dessa kostnader påverkar avreglerade elmarknaders funktionssätt. Analysen ska besvara ett antal viktiga frågor. Hur

påverkar dessa kostnader prisbildningen på elmarknader och därigenom konsumenternas välfärd? Kan höga kostnader för att ändra elproduktionen vara strategiskt fördelaktigt? Fungerar elmarknader effektivt när producenter konkurrerar med olika teknologier?

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFSSON

PROJEKTDELTAGARE: CHLOÉ LE COQ
(HANDELSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM)

8. Används vattenkraften för att pressa upp elpriserna?

DET TYPISKA MÅTTET på marknadsmakt är skillnaden mellan pris och skattad marginell produktionskostnad. Vattenkraften står för en stor del av utbudet på den nordiska marknaden. Problemet är att marginalkostnaden av att producera med vatten inte är direkt observerbar. Kostnaden består endast i det förväntade värdet av att förskjuta produktionen på framtiden, det s.k. vattenvärdet. Eftersom terminspriserna på el också säger något om det förväntade elpriset, innehåller terminspriserna information om vattenvärdet. I detta projekt studeras sambandet mellan terminspriser, spotpriser och marknadsmakt på en marknad där vattenkraft är viktigt för elförsörjningen.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

PROJEKTDELTAGARE: ERIK LUNDIN

PARCHA CHYZKOWSKA

Enskilda forskningsprojekt

1. Reformers och sociala förändringar i Kina

DETTA PROJEKT TILLÄMPAR ett systeminriktat synsätt på Kinas radikala ekonomiska reformer under det senaste kvartssekle. Det behandlar både reformernas karaktär och deras ekonomiska och sociala effekter.

Projektet fokuserar generellt på samspelet mellan det ekonomiska och det sociala syste-

met under reformperioden. Det beaktar också Kinas alternativ vad gäller fortsatta ekonomiska och sociala reformer. Det utnyttjar också de tillämpbara erfarenheterna från utvecklingsländerna genom åren.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

2. Välfärdsstatens ekonomi

ANALYSER AV VÄLFÄRDSSTATEN har främst beaktat problem av statisk natur. Det övergripande syftet med detta forskningsprogram är att studera välfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Hur påverkar välfärdssystemens utformning incitamentsstrukturen och därmed de ekono-

miska aktörernas beteende? Hur påverkas grundläggande sociala normer? Tyngdpunkten ligger på socialförsäkringar och s.k. "humantjänster", inklusive sjukvård.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

3. Utvärdering av konkurrenspolitiska styrmedel för kartellbekämpning

DE KONKURRENSPOLITISKA STYRMEDLEN för att begränsa bildandet av olagliga karteller har under det senaste decenniet genomgått omfattande justeringar. Olika former av amnestier för kartellmedlemmar som självmant avslöjar karteller har införts i såväl USA som i EU och Sverige. Dessa konkurrenspolitiska instru-

ment har lett till en dramatisk ökning av antalet upptäckta karteller. Det övergripande målet är dock inte att upptäcka fler karteller utan att avskräcka företag från att bilda karteller.

Till skillnad från andra brott är offren – konsumenterna – vanligtvis omedvetna om brottet.

Därför är det närmast omöjligt att uppskatta antalet avskräckta karteller och således svårt att utvärdera effekterna av att bevilja amnesti. Projektets huvudsyfte är att utvärdera de nya styrmedlen i en laboratoriemiljö där fiktiva marknader simuleras och där enskilda individer representerar företag och kan bilda karteller. Preliminära resultat tyder på att effekterna av amnestiprogram inte enbart är

positiva. Å ena sidan minskar amnestiprogrammen benägenheten att bilda karteller. Å andra sidan upprätthålls högre priser inom de karteller som bildas trots amnestiprogrammen.

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFSSON

4. Hur bör forskningsprestationer mätas?

FORSKNINGENS ÖKADE INTERNATIONALISERING och specialisering har drastiskt ökat behovet av jämförelser mellan forskare och forskningsinstitutioner i samband med medeltilldelning, anställningar och utnämningar.

Tjänstetillsättningar och forskningsanslag kommer i framtiden att till stor del bero på hur enskilda forskares och forskarlags prestationer bedöms utifrån olika kvantitativa mått. Det är därför inte bara viktigt att vara medveten om att ett visst mått kan ge en ensidig bild när två enskilda forskare jämförs. Måtten i sig kan också ha stor påverkan på hur forskare arbetar och vilka frågor de väljer att forska om, beroende på vilken typ av forskning som belönas. En konsekvent användning av enbart ett enda jämförelsemått kan därmed få en avgörande betydelse för forskningsmiljöns utveckling.

Men trots detta behov råder ännu ingen konsensus om hur dessa jämförelser ska utföras i praktiken. Detta forskningsprojekt utvärderar flera av de i dag vanligaste måtten på forskningskvalitet inom nationalekonomisk forskning. Huvudresultatet av dessa jämförelser är att det

föreligger stora skillnader i utfall mellan de olika måtten. Skillnaderna gäller både fördelningen mellan toppen och botten av professorerna och hur deras inbördes rangordning ser ut. Om man vill undvika felaktig fördelning av resurser bör därför flera olika mått på forskningskvalitet beaktas.

Ett annat område som studeras är vad som avgör graden av citering av publicerade artiklar.

Möjliga framtida studier undersöker hur sättet att mäta forskning kan påverka faktiska publiceringsmönster samt hur meriterna för nyblivna svenska professorer i nationalekonomi utvecklats.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

PROJEKTDELTAGARE: DANIEL WALDENSTRÖM

INDUSTRIAL AND CORPORATE CHANGE

Forskningen i sammendrag

Journal of
INTERNATIONAL
ECONOMICS

JOURNAL
OF
INTERNATIONAL
ECONOMICS

Forskningsproduktionen vid IFN 2000–2009

En utvärdering av forskningen vid IFN visar att produktiviteten ökat väsentligt under de senaste åren. Det gäller oavsett om vi mäter antalet Working Papers, artiklar eller bokkapitel publicerade i svenska och internationella tidskrifter.

ÖKAD PRODUKTIVITET UTAN bibehållen eller ökad kvalitet har dock ett begränsat värde. Därför månar vi om att utvärdera även de kvalitativa aspekterna av forskningen. Ett viktigt mått i sammanhanget blir att utvärdera hur ofta vi får artiklar publicerade i de högkvalitativa tidskrifter som får störst genomslag i forskarvärlden.

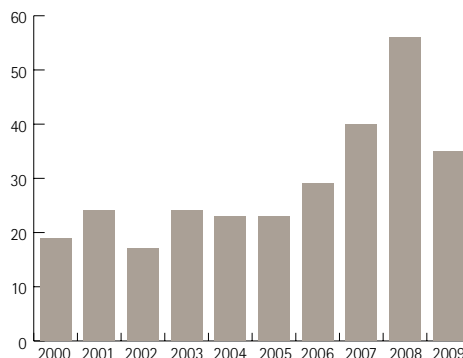
Nedan sammanfattar vi de kvantitativa och kvalitativa resultaten av vår forskning under 2009 och jämför dessa med tidigare år. Vi redovisar också hur vi går till väga för att genomföra utvärderingen.

UTGIVNING PÅ ENGELSKA

I normalfallet redovisas den egna forskningen i form av uppsatser på engelska. Efter att en uppsats genomgått en första kvalitetsgranskning ges den ut i IFN:s Working Paper-serie. Serien kan även innehålla uppsatser som gästforskare i huvudsak författat under sin vistelse vid IFN. I figur 1 anges antalet Working Papers som givits ut åren 2000–2009. Antalet varierade mellan 19 och 24 per år fram till 2005. År 2006 ökade antalet utgivna Working Papers till 29 och ökningen fortsatte under 2007 då 40

Working Papers gavs ut. År 2008 var ett absolut toppår i institutets historia med 56 utgivna Working Papers. Denna toppnotering kan dels förklaras av en långsiktig produktivitetsökning från de senaste årens organisationsförändringar. Dels handlar det om en eftersläpningseffekt i form av att ett antal tidigare påbörjade uppsatser kunde färdigställas relativt snabbt i det mer produktiva arbetsklimatet. År 2009 var antalet utgivna Working Papers 35, vilket torde ligga relativt nära det högre genomsnitt som kommer att stabiliseras efter den genomförda omorganisationen.

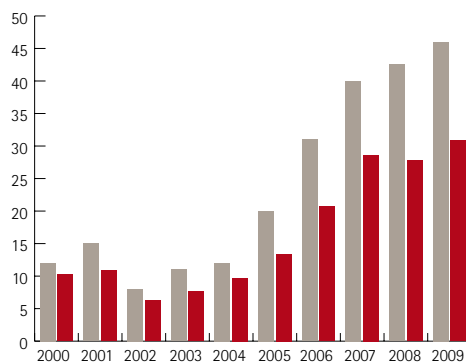
FIGUR 1
ANTAL WORKING PAPERS UTGIVNA VID IFN,
2000–2009.

Att mäta antalet forskningsuppsatser som publiceras utanför IFN:s egen serie är inte lika enkelt. Främst beror detta på att vetenskapliga publikationer kan ta sig olika former, men även på att det blir önskvärt att justera för om arbeten är ensamförfattade eller skrivna med kollegor utanför IFN etc. Ett första grovt mått erhålles genom en enkel summering av antalet publicerade tidskriftsartiklar och bokkapitel som givits ut i institutets digitala engelska särtrycksserie. Detta mått anges i figur 2 för perioden 2000–2009. Figuren redovisar även antalet engelska särtryck korrigerade för medförfattare som inte är verksamma vid IFN. Antalet internationellt publicerade arbeten låg i genomsnitt på ca elva t.o.m. 2004, men har stigit kraftigt de senaste fyra åren och uppgick till 46 år 2009 (31 med justering för externa medförfattare).

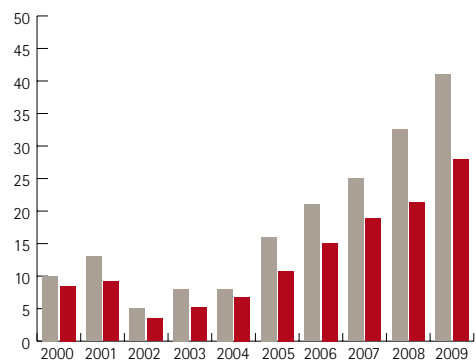
Figur 3 visar antalet publicerade referee-granskade tidskriftsartiklar med och utan justering för externa medförfattare. Även här ser vi en kraftig ökning under senare år. År 2008 publicerade institutets forskare sammantaget 41 tidskriftsartiklar (28 med justering för externa medförfattare), vilket är tre till fyra gånger fler jämfört med de första åren under 2000-talet då antalet i genomsnitt låg på ca tio (knappt åtta med författarjustering). Eftersom det finns en betydande eftersläpning från att en artikel blir accepterad för publicering till att den sedan ges ut är antalet accepterade artiklar ett bättre mått på forskningsproduktiviteten under ett visst år. Från och med 2006 samlas denna information in och publiceras fortlöpande på IFN:s hemsida. År 2009 antogs 44 artiklar för publicering, en höjning från 33 artiklar år 2008. Detta indikerar en fortsatt hög publiceringstakt under 2010–2011.

FIGUR 2
ANTAL UTGIVNA TIDSKRIFTSARTIKLAR OCH BOKKAPITEL PÅ ENGELSKA, 2000–2009.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv, enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

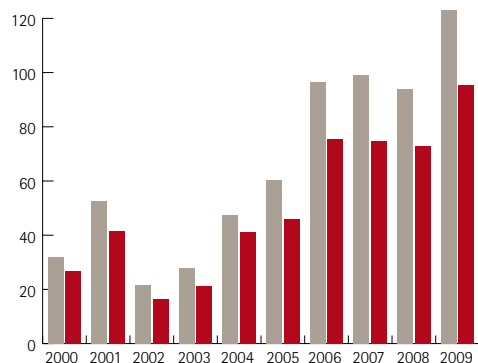
FIGUR 3
ANTAL ARTIKLAR I REFEREE-GRANSKADE TIDSKRIFTER, 2000–2009.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet artiklar justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv, enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

Måtten i figur 3 fångar olika aspekter av den kvantitet forskning som producerats vid IFN. Men de fångar kvalitetsaspekter enbart i begränsad utsträckning. Det är stora kvalitetskillnader mellan olika tidskrifter och det är ett viktigt mål för IFN:s forskare att publicera sina arbeten i så högkvalitativa tidskrifter och bokserier som möjligt. För detta ändamål har vi utvecklat ett internt poängsystem, vilket redovisas i bilagan på sidorna 65-66.

FIGUR 4
ANTAL PUBLICERINGSPOÄNG BASERAT PÅ IFN:S
POÄNGSKALA, 2000–2009.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publiceringspoäng justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvaret ger en halv poäng.

Figur 4 visar antalet kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng. Här ser vi en ökning i utfallet för denna avgörande aspekt av forskningen under senare år jämfört med nivån i början av 2000-talet. Den författarjusterade publiceringspoängen för 2009 uppgår till 95, vilket är en ökning med ca 20 poäng eller drygt 25 procent jämfört med nivån under de tre föregående åren. Ett viktigt skäl

till den höga poängnivån är att IFN:s forskare publicerat ett flertal artiklar i mycket högt rankade tidskrifter.

IFN:s forskare publicerar även böcker och avhandlingar. Under 2009 publicerades två internationella volymer på ledande akademiska förlag med IFN-forskare som redaktörer. Yves Zenous bok *Urban Labor Economics* utkom på försommaren på Cambridge University Press. Boken tog 5 år att skriva och är en unik sammanställning och korsbefruktning av den internationella forskningen inom urban ekonomi och arbetsmarknadsekonomi. Likaså färdigställdes en licentiatavhandling och två doktorsavhandlingar under 2009.

Som framgår av figur 3 och 4 har IFN:s forskare tillsammans mellan 2006 och 2009 i snitt legat på drygt 75 publiceringspoäng och ca 20 publicerade artiklar (med justering för externa medförfattare). Detta är en kraftig ökning jämfört med institutets historiska genomsnitt och placerar oss i topp tre-skiktet i Sverige. Vår målsättning är att upprätthålla denna nivå under kommande år.

UTGIVNING PÅ SVENSKA

Eftersom den akademiska "tredje uppgiften", dvs. att kommunicera sin forskning även utanför forskarsamhället, numera explicit ingår i IFN:s verksamhet är även publikationer på svenska väsentliga. I de flesta fall sker detta genom att forskarna skriver uppsatser som publiceras i svenskspråkiga tidskrifter som *Ekonomisk Debatt*, *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* och *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, men det sker också genom medverkan i samlingsvolymer, expertrapporter, utredningar och böcker. Ofta handlar det om att popularisera

egen och andras forskning. Ett annat viktigt inslag är att på forskningsbasis analysera frågor av hög ekonomisk-politisk relevans. Vi ger ut dessa arbeten i institutets svenska särtrycksserie. Under 2009 innehöll denna serie 25 särtryck på svenska. Detta är en tydlig ökning jämfört med 2006–2008, men framför allt en slående ökning jämfört med första halvan av 00-talet.

FIGUR 5
ANTAL ARBETEN I IFN:S SVENSKA SÄRTRYCKSSERIE, 2000–2009.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet särtryck justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/N(1 + \text{antal externa medförfattare})$.

För att på ett tydligt sätt samla uppsatser med stor relevans för aktuella näringslivsrelaterade frågeställningar – skrivna på svenska eller engelska – startade vi 2006 en ny skriftserie kallad IFN Policy Papers. I denna serie utkom sju arbeten under 2009.

Dessutom startade vi våren 2007 en ny skriftserie med rubriken Forskningsöversikter. Där samlar vi kortare och längre rapporter som ger en översikt av forskningsläget på för IFN centrala områden. Översikterna ska

vara författade av IFN-forskare. De kortare bidragen har i regel tidigare publicerats i IFN:s nyhetsbrev. Övriga forskningsöversikter är ofta resultatet av de enskilda forskarnas samarbeten med myndigheter och andra uppdragsgivare. Under 2009 utkom två längre och två kortare översikter på svenska och två översikter på engelska i serien.

För att ytterligare synliggöra insatser inom ramen för den tredje uppgiften listas numera också populärvetenskapliga artiklar i tidskrifter som *Axess*, *Magasinet Neo*, *Arena* osv. Under 2009 publicerade IFN:s forskare sex sådana artiklar.

Slutligen kan nämnas att IFN:s forskare i betydande grad deltagit i samhällsdebatten med egna inlägg i dagspress och andra tidningar. Totalt 25 debattartiklar publicerades under 2009, bl.a. sju bidrag på *DN Debatt* och åtta i *Dagens Industri*. De två föregående åren publicerades tio respektive 19 debattartiklar i dagspress.

BILAGA

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen

PUBLICERINGSKANAL	POÄNG
Topp-5 tidskrifter inom <i>economics</i> : <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> och <i>Review of Economic Studies</i> . Det kan sägas råda samsyn om att dessa fem står i särklass.	10
Topptidskrifter inom <i>economics</i> alldeles under topp-5, inkl policyinriktade tidskrifter med mycket hög s k <i>impact</i> : <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> , <i>Economic Policy</i> , <i>NBER Macroeconomics Annual</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet <i>economics</i> , t.ex. <i>Journal of Finance</i> , <i>American Journal of Political Science</i> , <i>Academy of Management Journal</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	8
Övriga topptidskrifter inom <i>economics</i> rankade lägst nr 20 enligt det s.k. KMS- eller IF-måttet och Kodrzycki & Yus (2006) <i>impact</i> per tidskrift och per artikel.	6
Tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i Social Sciences Citation Index, SSCI, och har en Impact Factor, IF, större än 2.	5
Tidskrifter inom <i>economics</i> i intervallet 21–40 enligt KMS och Kodrzycki & Yu och i intervallet 21–50 enligt IF-måttet.	4
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> som är poängsatta enligt KMS- eller IF-måttet samt tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI med IF mellan 1 och 2.	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI.	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall, t.ex. bidrag i Elseviers <i>Handbook</i> -serie, kan poängen bli lika hög som för bidrag i topptidskrift.	2–4
Övriga bokkapitel (boken bör vara registrerad i <i>EconLit</i>).	1

FORTS. BILAGA

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. I det fall en anställd och affilierad forskare skriver tillsammans räknas arbetet till 100 procent. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 procent. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln. För att arbeten av en affilierad forskare ska tas med som en IFN-publication krävs därutöver i normalfallet att det ger en total vikt på åtminstone 0,25, vilket i praktiken innebär att arbeten med tre eller fler medförfattare inte räknas in.

Med början 2009 utvidgas kategorin tidskrifter som ger 4 poäng från topp-21–40 i *Journal Citation Reports* (avser de dryga 200 tidskrifter som är med i Social Sciences Citation Index, SSCI) till topp-21–50 och till detta läggs de tidskrifter som är topp-21–40 enligt KMS och Kodrzycki & Yu, men inte är topp-50 enligt *Journal Citation Reports*. Anledningen till att inte KMS- och KY-listan vidgas till topp-50 är att dessa börjar bli ganska gamla (baseras på perioden 1995–1999 respektive 1996–2003). En skillnad mot tidigare år är att även *Review of Economic Studies* ger 10 poäng. Rangordningen avser året innan, dvs. vid poängsättningen 2009 används rangordningen för 2008 osv.²

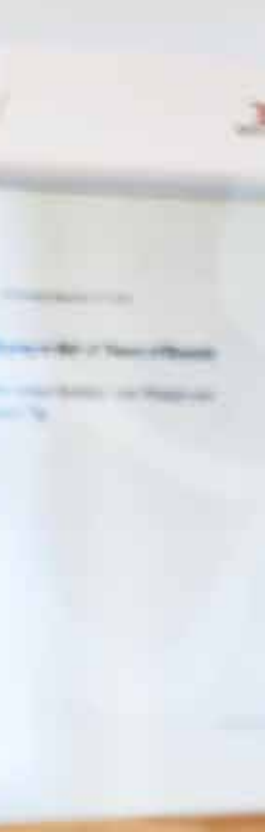
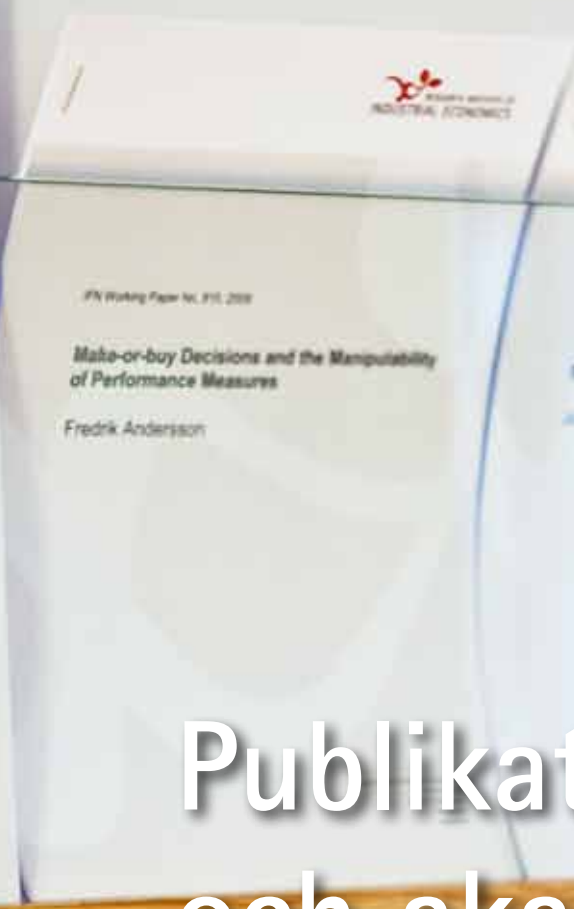
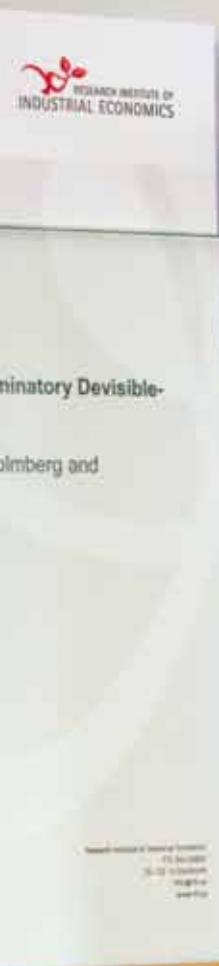
KMS- respektive KY-måtten och den rangordning de ger upphov till beskrivs i:

Kalaitzidakis, Pantelis, Theofanis P. Mamuneas och Thanasis Stengos (1999), "European Economics: An Analysis Based on Publications in the Core Journals". *European Economic Review* 43(4–6), 1150–1168.

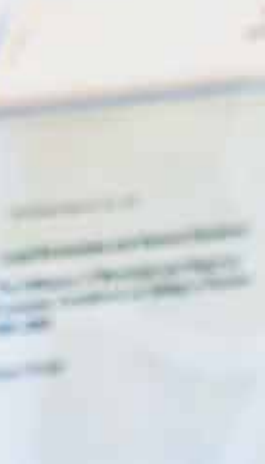
Kodrzycki, Yolanda K. och Pingkang David Yu (2006), "New Approaches to Ranking Economics Journals". *Contributions to Economic Analysis & Policy* 5(1), artikel 24.

¹ För en motivering av varför det är rimligt att inkludera bidrag i *Review of Economic Studies* i den absoluta toppgruppen, se: Kristie M. Engemann och Howard J. Wall (2009), "A Journal Ranking for the Ambitious Economist". *Federal Reserve Bank of St. Louis Review* 91(3), 127–139.

² Den som är intresserad av en mer omfattande diskussion av effekten av att använda olika mått på forskningsproduktion hänvisas till: Magnus Henrekson och Daniel Waldenström (2009), "How Should Research Performance Be Measured? A Study of Swedish Economists". IFN Working Paper nr 712.

Publikationer och akademiska seminarier

Särtryck på svenska

761. "Privat och statligt ägande: Vad säger forskningen?". **Henrik Jordahl**. *FORES Policy Paper 2009:1*. FORES. 2009. 15 sid.
770. "Global Award for Entrepreneurship Research: En presentation". **Pontus Braunerhjelm** och **Magnus Henrekson**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 1, 2009. 12 sid.
771. "Hur länge förblir IKT avgörande för svensk produktivitet utveckling?". **Harald Edquist**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 1, 2009. 10 sid.
776. "Effekter av barnomsorgsavgifter på barnafödandet". **Eva Mörk**, **Anna Sjögren** och **Helena Svaleryd**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 2, 2009. 11 sid.
777. "Konsekvenser av konkurrensutsatt statlig finansiering av universitet och högskolor". **Roger Svensson**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 2, 2009. 9 sid.
778. "Själviska och framåtblickande väljare – Hur många röster köpte maxtaxan i barnomsorgen?". **Mikael Elinder**, **Henrik Jordahl** och **Panu Poutvaara**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 2, 2009. 7 sid.
786. "Utvecklingskraft och omställningsförmåga – En globaliserad svensk ekonomi". **Pontus Braunerhjelm**, **Camilo von Greiff** och **Helena Svaleryd**. *Slutrapport från Globaliseringsrådets kansli*. Globaliseringsrådet. 2009. 349 sid.
788. "Skatter och snedvridning av konkurrensen". **Henrik Jordahl** och **Mikael Stenkula**. Underlagsrapport till Konkurrensverkets rapport *Åtgärder för bättre konkurrens* (2009:4). Stockholm: Konkurrensverket. Mars 2009. 58 sid.
789. "Privatiseringar av statligt ägda företag – En litteraturöversikt med fokus på OECD-länderna". **Henrik Jordahl**. *Rapport N9010*. Finansdepartementet och Näringsdepartementet. Juni 2009. 56 sid.
795. "Policies och regleringar i telekommunikations-, media- och teknologiindustrierna". **Joacim Tåg**. *Ekonomiska Samfundets Tidskrift*, årg. 62, nr 2, 2009. 6 sid.
796. "Ivar Andersson och Ragnar Sundén" och "Erik Dahmén och Jonas Nordenson". **Henrik Jordahl**. *IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*. Magnus Henrekson (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009. 14 sid.
797. "Assar minns: Mina tre perioder på IUI". **Assar Lindbeck**. *IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*. Magnus Henrekson (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009. 7 sid.
798. "IUI/IFN:s ordföranden". **Robin Douhan**. *IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*. Magnus Henrekson (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009. 17 sid.
799. "Inledning – IFN/IUI 70 år". **Magnus Henrekson**. *IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*. Magnus Henrekson (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009. 23 sid.
805. "Hur ska Sverige möta globaliseringen?". **Pontus Braunerhjelm**, **Camilo von Greiff** och **Helena Svaleryd**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 5, 2009. 13 sid.

806. "Rörlig ersättning till vd – vad säger forskningen?". **Joakim Bång** och **Daniel Waldenström**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 5, 2009. 16 sid.
807. "Dynamiken bland företagare, anställda och kombinatorer". **Karl Wennberg**, **Frédéric Delmar** och **Tim Folta**. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, årg. 15, nr 2, 2009. 12 sid.
810. "Kollektiv anslutning av TV/bredband – ett konkurrensproblem?". **Thomas Tangerås**. *Konkurrensverkets Uppdragsforskningsrapport*, 2009:6. Stockholm: Konkurrensverket. Oktober 2009. 34 sid.
811. "Hur kunde Industriens Utredningsinstitut bli så framgångsrikt?". **Magnus Henrekson**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 6, 2009. 16 sid.
817. "Bonusdebatten handlar om fel problem" och "Rörlig ersättning till vd – svar till Jan Wallander". **Jan Wallander** respektive **Joakim Bång** och **Daniel Waldenström**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 7, 2009. 8 sid.
822. "Fungerar konkurrensen på elmarknaden?". **Sven-Olof Fridolfsson** och **Thomas Tangerås**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 8, 2009. 17 sid.
823. "Kreditbedömning och rekonstruktion av företag i tider av makroekonomisk turbulens: Fallen General Motors och Ford". **Lars Oxelheim** och **Clas Wihlborg**. *Ekonomiska Samfundets Tidskrift*, årg. 62, nr 3, 2009. 7 sid.
825. "Hur fattas gemensamma beslut?". **Jesper Roine** och **Helena Svaleryd**. *Tillämpad mikroekonomi*. Jonas Häckner, Adam Jacobsson och Astri Muren (red.). Lund: Studentlitteratur. 2009. 16 sid.
826. "Lokaliseringsteori". **Yves Zenou**. *Tillämpad mikroekonomi*. Jonas Häckner, Adam Jacobsson och Astri Muren (red.). Lund: Studentlitteratur. 2009. 14 sid.
827. "Kan vetopunkter förklara välfärdsreformer?". **Johanna Rickne**. *Reform – Förändring och tröghet i välfärdsstaterna*. Peter Santesson-Wilson och Gissur Ó Erlingsson (red.). Stockholm: Norstedts. 2009. 15 sid.

Särtryck på engelska

762. "Competencies and Institutions Fostering High-growth Firms". **Magnus Henrekson** och **Dan Johansson**. *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, vol. 5, nr 1, 2009. 80 sid.
763. "On the Sources of the Black-white Test Score Gap in Europe". **Eleonora Patacchini** och **Yves Zenou**. *Economics Letters*, vol. 102, nr 1, 2009. 4 sid.
764. "Do Entrenched Managers Pay Their Workers More?". **Henrik Cronqvist**, **Fredrik Heyman**, **Mattias Nilsson**, **Helena Svaleryd** och **Jonas Vlachos**. *Journal of Finance*, vol. 64, nr 1, 2009. 31 sid.
765. "The Global Award for Entrepreneurship Research". **Magnus Henrekson** och **Anders Lundström**. *Small Business Economics*, vol. 32, nr 1, 2009. 14 sid.
766. "Foreign Firms and Chinese Employment". **Sune Karlsson**, **Nannan Lundin**, **Fredrik Sjöholm** och **Ping He**. *World Economy*, vol. 32, nr 1, 2009. 24 sid.
767. "The Effect of Tax Treaties on Multinational Firms: New Evidence from Microdata". **Ronald B. Davies**, **Pehr-Johan Norbäck** och **Ayça Tekin-Koru**. *World Economy*, vol. 32, nr 1, 2009. 34 sid.
768. "Ethnic Diversity, Civil War and Redistribution". **Thomas Tangerås** och **Nils-Petter Lagerlöf**. *Scandinavian Journal of Economics*, vol. 111, nr 1, 2009. 27 sid.
769. "Wealth Concentration over the Path of Development: Sweden, 1873–2006". **Jesper Roine** och **Daniel Waldenström**. *Scandinavian Journal of Economics*, vol. 111, nr 1, 2009. 38 sid.
772. "Population Growth and Job Creation in Timor-Leste". **Mats Lundahl** och **Fredrik Sjöholm**. *Journal of the Asia Pacific Economy*, vol. 14, nr 1, 2009. 15 sid.
773. "Political Rents in a Non-Corrupt Democracy". **Helena Svaleryd** och **Jonas Vlachos**. *Journal of Public Economics*, vol. 93, nr 3–4, 2009. 18 sid.
774. "Women's Representation and Public Spending". **Helena Svaleryd**. *European Journal of Political Economy*, vol. 25, nr 2, 2009. 13 sid.
775. "Endogenous Job Destruction and Job Matching in Cities". **Yves Zenou**. *Journal of Urban Economics*, vol. 65, nr 3, 2009. 14 sid.
779. "Winners and Losers in the Panel Stage of the WTO Dispute Settlement System". **Bernard Hoekman**, **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *Developing Countries in the WTO Legal System*. Chantal Thomas och Joel Trachtman (red.). New York: Oxford University Press. 2009. 40 sid.
780. "Democracy, Autocracy and the Likelihood of International Conflict". **Thomas Tangerås**. *Economics of Governance*, vol. 10, nr 2, 2009. 19 sid.
781. "Lady and the Trump: Status and Wealth in the Marriage Market". **Johan Almenberg** och **Anna Dreber**. *Kyklos*, vol. 62, nr 2, 2009. 21 sid.
782. "Awarding Entrepreneurship Research: A Presentation of the Global Award". **Pontus Braunerhjelm** och **Magnus Henrekson**. *Entrepreneurship Theory and Practice*, vol. 33, nr 3, 2009. 6 sid.

- 783a. "Introduction". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *The WTO Case Law of 2006–2007*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge. 2009. 4 sid.
- 783b. "European Communities – Measures Affecting the Approval and Marketing of Biotech Products". **Robert L. Howse** och **Henrik Horn**. *World Trade Review*, vol. 8, nr 1, 2009. 35 sid. Även publicerad i *The WTO Case Law of 2006–2007*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge. 2009.
784. "Yardstick Competition and Quality". **Thomas Tangerås**. *Journal of Economics & Management Strategy*, vol. 18, nr 2, 2009. 25 sid.
785. "Employment Protection and Sickness Absence". **Martin Olsson**. *Labour Economics*, vol. 16, nr 2, 2009. 7 sid.
787. "How Common Is Integration Policy in Europe?". **Yves Zenou**. *How Unified Is the European Union? European Integration Between Visions and Popular Legitimacy*. Sverker Gustavsson, Lars Oxelheim och Lars Pehrson (red.). Berlin och Heidelberg: Springer. 2009. 17 sid.
790. "Competing Platforms and Third Party Application Developers". **Joacim Tåg**. *Communications & Strategies*, nr 74, 2:a kvartalet 2009. 20 sid.
791. "The Long-run Determinants of Inequality: What Can We Learn from Top Income Data?". **Jesper Roine**, **Jonas Vlachos** och **Daniel Waldenström**. *Journal of Public Economics*, vol. 93, nr 7–8, 2009. 15 sid.
792. "Market Power in the Nordic Electricity Wholesale Market: A Survey of the Empirical Evidence". **Sven-Olof Fridolfsson** och **Thomas Tangerås**. *Energy Policy*, vol. 37, nr 9, 2009. 12 sid.
793. "Urban Search Models under High-relocation Costs. Theory and Application to Spatial Mismatch". **Yves Zenou**. *Labour Economics*, vol. 16, nr 5, 2009. 13 sid.
794. "Numerical Calculation of an Asymmetric Supply Function Equilibrium with Capacity Constraints". **Pär Holmberg**. *European Journal of Operational Research*, vol. 199, nr 1, 2009. 11 sid.
800. "Peer Effects and Social Networks in Education". **Antoni Calvo-Armengol**, **Eleonora Patacchini** och **Yves Zenou**. *Review of Economic Studies*, vol. 76, nr 269, 2009. 29 sid.
801. "Why Are There So Few Female Top Executives in Egalitarian Welfare States?". **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula**. *Independent Review*, vol. 14, nr 2, 2009. 32 sid.
802. "Search in Cities". **Yves Zenou**. *European Economic Review*, vol. 53, nr 6, 2009. 18 sid.
803. "Supply Function Equilibria of Pay-as-Bid Auctions". **Pär Holmberg**. *Journal of Regulatory Economics*, vol. 36, nr 2, 2009. 24 sid.
804. "Microdata Evidence on Rent-Sharing". **Mahmood Arai** och **Fredrik Heyman**. *Applied Economics*, vol. 41, nr 23, 2009. 12 sid.
808. "Origins and Resolution of Financial Crises: Lessons from the Current and Northern European Crises". **Finn Østrup**, **Lars Oxelheim** och **Clas Wihlborg**. *Asian Economic Papers*, vol. 8, nr 3, 2009. 43 sid.

809. "Displacement and Self-employment Entry". **Jenny von Greiff**. *Labour Economics*, vol. 16, nr 5, 2009. 10 sid.
812. "Misreporting in Register Data on Disability Status: Evidence from the Swedish Public Employment Service". **Per Johansson** och **Per Skedinger**. *Empirical Economics*, vol. 37, nr 2, 2009. 24 sid.
813. "Education Returns of Wage Earners and Self-employed Workers: Comment" and "Education Returns of Wage Earners and Self-employed Workers: Rejoinder". **Henrik Jordahl**, **Panu Poutvaara** och **Juha Tuomala**. *Economics of Education Review*, vol. 28, nr 5, 2009. 5 sid.
814. "Urban Sprawl in Europe". **Eleonora Patacchini** och **Yves Zenou**. *Brookings-Wharton Papers on Urban Affairs*. Gary Burtless och Janet Rothenberg Pack (red.). Washington: Brookings Institution Press, 2009. 25 sid.
815. "Faces of Politicians: Babyfacedness Predicts Inferred Competence but Not Electoral Success". **Panu Poutvaara**, **Henrik Jordahl** och **Niclas Berggren**. *Journal of Experimental Social Psychology*, vol. 45, nr 5, 2009. 4 sid.
816. "The Organization of the Innovation Industry: Entrepreneurs, Venture Capitalists, and Oligopolists". **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**. *Journal of the European Economic Association*, vol. 7, nr 6, 2009. 30 sid.
818. "Is There an Adverse Effect of Sons on Maternal Longevity?". **David Cesarini**, **Erik Lindqvist** och **Björn Wallace**. *Proceedings of the Royal Society B*, vol. 276, nr 1664, 2009. 4 sid.
819. "Cross-Border Acquisitions and Taxes: Efficiency and Tax Revenues". **Pehr-Johan Norbäck**, **Lars Persson** och **Jonas Vlachos**. *Canadian Journal of Economics*, vol. 42, nr 4, 2009. 28 sid.
820. "Burden of Proof in Environmental Disputes in the WTO: Legal Aspects". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *European Energy and Environmental Law Review*, vol. 18, nr 2, 2009. 29 sid.
821. "On the Anticompetitive Effect of Exclusive Dealing when Entry by Merger is Possible". **Chiara Fumagalli**, **Massimo Motta** och **Lars Persson**. *Journal of Industrial Economics*, vol. 57, nr 4, 2009. 27 sid.
824. "How Do Differences in Property Taxes within Cities Affect Urban Sprawl?". **Yan Song** och **Yves Zenou**. *Journal of Regional Science*, vol. 49, nr 5, 2009. 31 sid.
828. "The WTO Dispute Settlement System 1995–2006: Some Descriptive Statistics". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *Trade Disputes and the Dispute Settlement Understanding of the WTO*. James C. Hartigan (red.). Bingley, UK: Emerald Group Publishing Ltd. 2009. 29 sid.
829. "The Political Opinions of Swedish Social Scientists". **Niclas Berggren**, **Henrik Jordahl** och **Charlotta Stern**. *Finnish Economic Papers*, vol. 22, nr 2, 2009. 14 sid.
830. "Paying to Remove Advertisements". **Joacim Tåg**. *Information Economics and Policy*, vol. 21, nr 4, 2009. 8 sid.

Artiklar i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer accepterade för publicering

DÅ DE FLESTA forskningsartiklar inte publiceras samma år som de accepteras redovisar vi även accepterade artiklar för att tydligare beskriva det aktuella publikationsläget. Notera att de få artiklar som publiceras samma år som de

accepteras kommer att redovisas även i den engelska särtryckslistan. Artiklarna är sorterade i den ordning de har accepterats för publicering, med den senaste artikeln överst.

Gautier, Pieter och Yvez Zenou, "Car Ownership and the Labor Market of Ethnic Minorities", *Journal of Urban Economics*.

Patacchini, Eleonora och Yves Zenou, "Juvenile Delinquency and Conformism", *Journal of Law, Economics, and Organization*.

Berggren, Niclas, Henrik Jordahl och Panu Poutvaara, "The Looks of a Winner: Beauty and Electoral Success", *Journal of Public Economics*.

Zenou, Yves, "Search, Wage Posting, and Urban Spatial Structure", *Journal of Economic Geography*.

Cesarini, David, Magnus Johannesson, Paul Lichtenstein, Örjan Sandewall och Björn Wallace, "Genetic Variation in Financial Decision-Making", *Journal of Finance*.

Delmar, Frédéric och Alan Johnson, "The Psychology of Entrepreneurs: A Self-Regulation Perspective", i Franz Lohrke och Hans Landström (red.), *The Historical Foundations of Entrepreneurship Research*. Cheltenham och Northampton: MA: Edward Elgar.

Delmar, Frédéric, Timothy B. Folta och Karl Wennberg, "Hybrid Entrepreneurship", *Management Science*.

Berggren, Niclas, Henrik Jordahl och Charlotta Stern, "The Political Opinions of Swedish Social Scientists", *Finnish Economic Papers*.

Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji, "Entrepreneurship and the Theory of Taxation", *Small Business Economics*.

Henrekson, Magnus och Mikael Stenkula, "Entrepreneurship and Public Policy", i Zoltan J. Acs och David B. Audretsch (red.), *Handbook of Entrepreneurship Research*. New York: Springer.

Norbäck, Pehr-Johan, "Subsidizing Away Exports? A Note on R&D-policy towards Multinational Firms", *Journal of Industry, Competition and Trade*.

Battu, Harminder och Yves Zenou, "Oppositional Identities and Employment for Ethnic Minorities: Evidence from England", *Economic Journal*.

Nilsson Hakkala, Katariina, Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm, "Multinationals, Skills, and Wage Elasticities": *Review of World Economics*.

Zenou, Yves, "Rural-Urban Migration and Unemployment. Theory and Policy Implications", *Journal of Regional Science*.

- Jordahl, Henrik** och **Che-Yuan Liang**, "Merged Municipalities, Higher Debt: On Free-Riding and the Common Pool Problem in Politics", *Public Choice*.
- Åslund, Olof**, **John Östh** och **Yves Zenou**, "How Crucial is Distance to Jobs for Ethnic Minorities? Old Question – Improved Answer", *Journal of Economic Geography*.
- Skedinger, Per**, "Sweden: A Minimum Wage Model in Need of Modification", i Daniel Vaughan-Whitehead (red.), *The Minimum Wage Revisited in the Enlarged EU*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Waldenström, Daniel**, "Why Does Sovereign Risk Differ for Domestic and External Debt? Evidence from Scandinavia, 1938–1948", *Journal of International Money and Finance*.
- Poutvaara, Panu**, **Henrik Jordahl** och **Niclas Berggren**, "Faces of Politicians: Babyfacedness Predicts Inferred Competence but Not Electoral Success", *Journal of Experimental Social Psychology*.
- Svensson, Roger**, "New Start-up Firms among Swedish Patent Holders", i Carin Holmquist och Johan Wiklund (red.), *Entrepreneurship and the Creation of Small Firms*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Tåg, Joacim**, "Competing Platforms and Third Party Application Developers", *Communication & Strategies*.
- Ostrup, Finn**, **Lars Oxelheim** och **Clas Wihlborg**, "Origins and Resolution of Financial Crises: Lessons from the Current and Northern European Crises", *Asian Economic Papers*.
- Oxelheim, Lars**, "Globalization, Transparency and Economic Growth: The Vulnerability of Chinese Firms to Macroeconomic Shocks", *Journal of Asian Economics*.
- Fridolfsson, Sven-Olof** och **Thomas Tangerås**, "Market Power in the Nordic Electricity Wholesale Market: A Survey of the Empirical Evidence", *Energy Policy*.
- Roine, Jesper**, **Jonas Vlachos** och **Daniel Waldenström**, "The Long-run Determinants of Inequality: What Can We Learn from Top Income Data?", *Journal of Public Economics*.
- Ballester, Coratio**, **Antoni Calvó-Armengol** och **Yves Zenou**, "Delinquent Networks", *Journal of the European Economic Association*.
- Jordahl, Henrik**, **Panu Poutvaara** och **Juha Tuomala**, "Education Returns of Wage Earners and Self-employed Workers: Rejoinder", *Economics of Education Review*.
- Sjöholm, Fredrik** och **Nannan Lundin**, "The Role of Small Firms in the Technology Development of China", *World Economy*.
- Lundahl, Mats** och **Fredrik Sjöholm**, "Entrepreneurship in Timor-Leste", i Leo Dana, Mary Han, Vanessa Ratten och Isabell Welpé (red.), *The Handbook on Asian Entrepreneurship*. Aldershot: Edward Elgar.
- Braunerhjelm, Pontus** och **Magnus Henrekson**, "Awarding Entrepreneurship Research: A Presentation of the Global Award", *Entrepreneurship Theory and Practice*.
- Roine, Jesper** och **Daniel Waldenström**, "Top Incomes in Sweden over the Twentieth Century", i Anthony B. Atkinson och Thomas Piketty (red.), *Top Incomes over the Twentieth Century: Volume II, A Global Perspective*. Oxford: Oxford University Press.

- Norbäck, Pehr-Johan, Lars Persson och Jonas Vlachos**, "Cross-Border Acquisitions and Corporate Taxes: Efficiency and Tax Revenues", *Canadian Journal of Economics*.
- Davis, Steven J. och Magnus Henrekson**, "Economic Performance and Work Activity in Sweden after the Crisis of the early 1990s", i Richard M. Freeman, Birgitta Swedenborg och Robert Topel (red.), *Reforming the Welfare State – Recovery and Beyond*. Chicago: University of Chicago Press.
- Tåg, Joacim**, "Paying to Remove Advertisements", *Information Economics and Policy*.
- Holmberg, Pär**, "Supply Function Equilibria of Pay-as-Bid Auctions", *Journal of Regulatory Economics*.
- Henrekson, Magnus och Mikael Stenkula**, "Why Are There So Few Female Top Executives in Egalitarian Welfare States?", *Independent Review*.
- Zenou, Yves**, "High-relocation Costs in Search-matching Models. Theory and Application to Spatial Mismatch", *Labour Economics*.
- Cesarini, David, Erik Lindqvist och Björn Wallace**, "Is There an Adverse Effect of Sons on Maternal Longevity?", *Proceedings of the Royal Society B*.
- Zenou, Yves**, "Endogenous Job Destruction and Job Matching in Cities", *Journal of Urban Economics*.
- Zenou, Yves**, "Search in Cities", *European Economic Review*.
- von Greiff, Jenny**, "Displacement and Self-employment Entry", *Labour Economics*.
- Zenou, Yves**, "How Common Is Integration Policy in Europe?", i Sverker Gustavsson, Lars Oxelheim och Lars Pehrson (red.), *How Unified Is the European Union?* Heidelberg: Springer Verlag.
- Horn, Henrik, Giovanni Maggi och Robert Staiger**, "Trade Agreements as Endogenously Incomplete Contracts", *American Economic Review*.
- Fridolfsson, Sven-Olof och Johan Stennek**, "Industry Concentration and Welfare – On the Use of Stock Market Evidence from Horizontal Mergers", *Economica*.

Working Papers

782. "Cheaper Child Care, More Children". **Eva Mörk, Anna Sjögren och Helena Svaleryd.**
783. "The Organization of the Innovation Industry: Entrepreneurs, Venture Capitalists and Oligopolists". **Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson.**
784. "A Trickle-Down Theory of Incentives with Applications to Privatization and Outsourcing". **Fredrik Andersson.**
785. "How Much Does Sweden Invest in Intangible Assets?". **Harald Edquist.**
786. "Why Are There So Few Female Top Executives in Egalitarian Welfare States?". **Magnus Henrekson och Mikael Stenkula.**
787. "Supply Function Equilibria of Pay-as-Bid Auctions". **Pär Holmberg.**
788. "Supply Function Equilibria: Step Functions and Continuous Representations". **Pär Holmberg, David Newbery och Daniel Ralph.**
789. "Paying to Remove Advertisements". **Joacim Tåg.**
790. "Firm Heterogeneity and Country Size Dependent Market Entry Cost". **Anders Åkerman och Rikard Forslid.**
791. "The Burden of Proof in National Treatment Disputes and the Environment". **Henrik Horn.**
792. "Patent Scope and Technology Choice". **Erika Färnstrand Damsgaard.**
793. "Burden of Proof in Environmental Disputes in the WTO: Legal Aspects". **Henrik Horn och Petros C. Mavroidis.**
794. "The Labor Market Returns to Cognitive and Noncognitive Ability: Evidence from the Swedish Enlistment". **Erik Lindqvist och Roine Vestman.**
795. "Trade, Reallocations and Productivity: A Bridge between Theory and Data in Öresund". **Anders Åkerman.**
796. "Origins and Resolution of Financial Crises; Lessons from the Current and Northern European Crises". **Finn Ostrup, Lars Oxelheim och Clas Wihlborg.**
797. "Compulsory Education and Jack-of-all-trades Entrepreneurs". **Robin Douhan.**
798. "Mental Accounting in the Housing Market". **Johan Almenberg och Artashes Karapetyan.**
799. "Creative Destruction and Productive Preemption". **Pehr-Johan Norbäck, Lars Persson och Roger Svensson.**
800. "Taxation and Entrepreneurship in a Welfare State". **Mikael Stenkula.**
801. "Common Trends and Shocks to Top Incomes – A Structural Breaks Approach". **Jesper Roine och Daniel Waldenström.**
802. "Correcting Mistakes: Cognitive Dissonance and Political Attitudes in Sweden and the United States". **Mikael Elinder.**

803. "Faces of Politicians: Babyfacedness Predicts Inferred Competence but Not Electoral Success". **Panu Poutvaara, Henrik Jordahl och Niclas Berggren.**
804. "Entrepreneurship and Public Policy". **Magnus Henrekson och Mikael Stenkula.**
805. "Entrepreneurship, Wage Employment and Control in an Occupational Choice Framework". **Robin Douhan och Mirjam van Praag.**
806. "The Co-twin Methodology and Returns to Schooling – Testing a Critical Assumption". **Örjan Sandewall, David Cesarini och Magnus Johannesson.**
807. "Entrepreneurial Innovations, Entrepreneurship Policy and Globalization". **Robin Douhan, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson.**
808. "Perspectives on the Success and Early History of the Industrial Institute for Economic and Social Research (IUI)". **Magnus Henrekson.**
809. "Can Investment in Intangibles Explain the Swedish Productivity Boom in the 1990s? ". **Harald Edquist.**
810. "Oil Prices and Real Exchange Rate Volatility in Oil-Exporting Economies: The Role of Governance". **Johanna Rickne.**
811. "Reversion to the Racial Mean and Mortgage Discrimination". **Tino Sanandaji.**
812. "The Supply Function Equilibrium and Its Policy Implications for Wholesale Electricity Auctions". **Pär Holmberg och David Newbery.**
813. "Taxation and the Quality and Quantity of Entrepreneurship". **Andrea Asoni och Tino Sanandaji.**
814. "Mixed Strategies in Discriminatory Divisible-good Auctions". **Edward J. Anderson, Pär Holmberg och Andrew B. Philpott.**
815. "Make-or-buy Decisions and the Manipulability of Performance Measures". **Fredrik Andersson.**
816. "Social Networks". **Joan de Marti och Yves Zenou.**

Policy Papers

25. "Skatter och snedvridning av konkurrensen". **Henrik Jordahl** och **Mikael Stenkula**.
26. "Producenttjänster och outsourcing". **Roger Svensson**.
27. "Rörlig ersättning till vd – vad säger forskningen?". **Joakim Bång** och **Daniel Waldenström**.
28. "Så skapas kunskapsintensiv tjänstetillväxt". **Harald Edquist**.
29. "Trade and FDI: Substitutability vs. Complementarity Revisited". **Pehr-Johan Norbäck** och **Dieter Urban**.
30. "Håller regeringens jobbstrategi?". **Magnus Henrekson**.
31. "Kollektiv anslutning av TV/bredband – ett konkurrensproblem?". **Thomas P. Tangerås**.

Avhandlingar

Lifting All Boats? The Evolution of Income and Wealth Inequality over the Path of Development. Doktorsavhandling i ekonomisk historia. **Daniel Waldenström**. 2009. (Publicerad som Lund Studies in Economic History 51, Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet.)

Development, Education and Entrepreneurship. Doktorsavhandling (postum) i nationalekonomi. **Robin Douhan**. 2009. (Publicerad som Economic Studies 119, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet.)

Compulsory Education and Jack-of-all-trades Entrepreneurs. Licentiatavhandling i nationalekonomi. **Robin Douhan**. 2009. Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet. (Publicerad som IFN Working Paper nr 797.)

Böcker

IFN/IUI 1939–2009. Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling. **Magnus Henrekson** (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009.

The WTO Case Law of 2006–2007. Legal and Economic Analysis. **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis** (red.). New York: Cambridge University Press. 2009.

How Unified Is the European Union? European Integration Between Visions and Popular Legitimacy. **Sverker Gustavsson, Lars Oxelheim** och **Lars Pehrson** (red.). Berlin och Heidelberg: Springer-Verlag. 2009.

Urban Labor Economics. **Yves Zenou**. Cambridge: Cambridge University Press. 2009.

Årsbok 2008. Institutet för Näringslivsforskning. 2009.

Hur gemensam är den europeiska gemenskapen? Europaperspektiv 2009. **Sverker Gustavsson, Lars Oxelheim** och **Lars Pehrson** (red.). Stockholm: Santérus Förlag. 2009.

Populärvetenskap och recensioner

- ”Bruno S. Frey: Happiness – A Revolution in Economics”. Recension av Bruno S. Freys bok *Happiness – A Revolution in Economics*. **Daniel Hedblom**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 2, 2009.
- ”’Produktivitet’ ett ord som lätt kan misstolkas – Svar till Erik Ruist”. **Harald Edquist**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 5, 2009.
- ”Axel Iveroth: IUI:s förste sekreterare”. **Magnus Henrekson**. IFN/IUI 1939–2009. *Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling*. Magnus Henrekson (red.). Stockholm: Ekerlids. 2009.
- ”UTSPEL: Henrekson & Tåg vill höja teveavgiften”. **Magnus Henrekson** och **Joacim Tåg**. *Arena*, nr 5, 2009.
- ”Renässansekonomen är död, länge leve arbetsdelningen”. **Jonas Vlachos**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 8, 2009.
- ”Sänkt skatt på arbete inte nog”. **Magnus Henrekson**. *Svensk Linje*, nr 4, 2009.

Forskningsöversikter

- ”Entrepreneurship and the Theory of Taxation”. **Magnus Henrekson** och **Tino Sanandaji**. IFN Working Paper nr 732. Under utgivning i *Small Business Economics*.
- ”Social Networks”. **Joan de Marti** och **Yvez Zenou**. IFN Working Paper nr 816.
- ”Rekonstruktion av företag i tider av makroekonomisk turbulens: General Motors och Ford”. **Lars Oxelheim**. *IFN:s Nyhetsbrev*, 1/2009.
- ”Rörlig ersättning till vd – vad säger forskningen?”. **Joakim Bång** och **Daniel Waldenström**. IFN Policy Paper nr 27 och *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 5, 2009.
- ”Privatiseringar av statligt ägda företag – En litteraturöversikt med fokus på OECD-länderna”. **Henrik Jordahl**. Finansdepartementet och Näringsdepartementet. Rapport, juni 2009.
- ”Entreprenörskap och ekonomisk politik – en översikt”. **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula**. *IFN:s Nyhetsbrev*, 2/2009.

IFN:s seminarier

ONSDAGEN DEN 14 JANUARI

Pär Holmberg, IFN:
"Supply Function Equilibria: Step Functions and Continuous Representations".
Medförfattare: David Newbery och Daniel Ralph.

ONSDAGEN DEN 21 JANUARI

Jens Forssbaeck, Lunds universitet: "Financial Determinants of Foreign Direct Investment".
Medförfattare: Lars Oxelheim.

ONSDAGEN DEN 28 JANUARI

Ulrika Stavlöt, Svenska Institutet för Europapolitiska Studier (SIEPS): "Trade in Goods, Trade in Services and Outsourcing: How Do Attitudes Differ?".
Medförfattare: Lars Calmfors, Girts Dimdins, Marie Gustafsson och Henry Montgomery.

ONSDAGEN DEN 4 FEBRUARI

Andreas Haufler, University of Munich:
"Unionisation Triggers Tax Incentives to Attract Foreign Direct Investment".
Medförfattare: Ferdinand Mittermaier.

ONSDAGEN DEN 11 FEBRUARI

Ulf Axelson, Institutet för Finansforskning (SIFR), Handelshögskolan i Stockholm: "Leverage and Pricing in Buyouts: An Empirical Analysis".
Medförfattare: Tim Jenkinson, Per Strömberg och Michael S. Weisbach.

ONSDAGEN DEN 18 FEBRUARI

Mario Larch, Ifo Institute for Economic Research, München: "The Trade and Welfare Effects of Endogenous Preferential Trade Agreements".
Medförfattare: Peter Egger, Kevin E. Staub och Rainer Winkelmann.

ONSDAGEN DEN 4 MARS

Elias Einiö, Helsingfors universitet: "Government Subsidies and Private R&D: Evidence from Geographic Variation in Support Program Funding".

ONSDAGEN DEN 11 MARS

Gisela Waisman, Stockholms universitet: "Do Attitudes towards Immigrants Matter?".
Medförfattare: Birthe Larsen.

ONSDAGEN DEN 18 MARS

Emmanuel Frot, Östasiatiska Institutet (SITE), Handelshögskolan i Stockholm: "The Demise of Social Insurance".

ONSDAGEN DEN 25 MARS

Fredrik Andersson, Lunds universitet: "On the Manipulability of Performance Measures and the Boundaries of Firms and Government Agencies".

ONSDAGEN DEN 1 APRIL

Lena Nekby, Stockholms universitet:
"TIPPING the Scales towards Greater Employment Chances? Evaluation of a Trial Introduction Program (TIP) for Newly-Arrived Immigrants based on Random Program Assignment".
Medförfattare: Pernilla Andersson Joonas.

ONSDAGEN DEN 15 APRIL

Gregor Zöttl, Ludwig-Maximilian University Munich: "A Framework of Peak-Load Pricing with Strategic Firms".

ONSDAGEN DEN 22 APRIL

Erik Lindqvist, IFN:
"The Labor Market Returns to Cognitive and Noncognitive Ability: Evidence from the Swedish Enlistment".
Medförfattare: Roine Vestman.

ONSDAGEN DEN 6 MAJ

Javier Ortega, Institute for Industrial Economics, (IDEI) University Toulouse 1: "The Impact of Immigration on the French Labor Market: Why so Different?".
Medförfattare: Gregory Verdugo

ONSDAGEN DEN 13 MAJ

Kathrin Müller, Centre for European Economic Research, Mannheim: "Academic Entrepreneur's Human Capital Depreciation".

ONSDAGEN DEN 20 MAJ

Guy Meunier, International Centre for Environment and Development Research (CIRED), Paris: "Capacity Choice, Technology Mix and Market Power".

ONSDAGEN DEN 27 MAJ

Bo Rothstein, Göteborgs universitet:
"Preventing Markets from Self-Destruction: The Quality of Government Factor".

ONSDAGEN DEN 3 JUNI

Anna Sjögren, Institutet för arbetsmarknads-
politisk utvärdering (IFAU): "The Long Run
Consequences of Being Graded in Elementary
School".

ONSDAGEN DEN 10 JUNI

Mariagrazia Squicciarini, Statens tekniska
forskningscentral (VTT), Helsingfors:
"R&D Subsidies' Output Additionality. Some
Econometric Evidence from Finland".
Medförfattare: Chiara Criscuolo.

ONSDAGEN DEN 12 AUGUSTI

Christiaan Hogendorn, Wesleyan University,
Middletown: "Platform Components with
Outside Opportunities".

ONSDAGEN DEN 19 AUGUSTI

Bryan Caplan, George Mason University, Fairfax:
"The Myth of the Rational Voter"

ONSDAGEN DEN 9 SEPTEMBER

Augusto Rupérez Micola, Pompeu Fabra
University, Barcelona: "TV or not TV? Subtitling
and English Skills". Medförfattare: Arturo Bris och
Albert Banal-Estañol.

ONSDAGEN DEN 16 SEPTEMBER

Maria Persson, Lunds universitet: "Survival and
Death in International Trade: Discrete-Time
Durations of EU Imports".
Medförfattare: Wolfgang Hess.

ONSDAGEN DEN 23 SEPTEMBER

Alexander White, Toulouse School of Economics:
"Search Engines: Left Side Quality versus Right
Side Profits".

ONSDAGEN DEN 30 SEPTEMBER

Sumit Agarwal, Federal Reserve Bank of Chicago:
"Perverse Incentives at the Banks? Evidence from
a Natural Experiment".
Medförfattare: Faye H. Wang.

ONSDAGEN DEN 7 OKTOBER

Thomas Tangerås, IFN: "Optimal Transmission
Regulation of an Integrated Energy Market".

ONSDAGEN DEN 14 OKTOBER

Håkan Selin, Uppsala universitet: "The Rise
in Female Employment and the Role of Tax
Incentives. An Empirical Analysis of the Swedish
Individual Tax Reform of 1971".

ONSDAGEN DEN 4 NOVEMBER

Sven-Olov Daunfeldt, Ratio: "How Shall High Growth Firms be Defined?".
Medförfattare: Niklas Elert och Dan Johansson.

ONSDAGEN DEN 11 NOVEMBER

Philipp Koellinger, Erasmus University Rotterdam: "Market Selection and Opportunity Costs of Entrepreneurs".
Medförfattare: Christian Roessler.

ONSDAGEN DEN 18 NOVEMBER

Natalia Fabra, Carlos III University of Madrid: "How to Allocate Forward Contracts: The Case of Electricity Markets".
Medförfattare: Mariá-Ángeles de Frutos

ONSDAGEN DEN 25 NOVEMBER

Jerker Holm, Lunds universitet: "Are They Different? An Economic Field Experiment on Chinese Entrepreneurs".

ONSDAGEN DEN 2 DECEMBER

Mikael Priks, Stockholms universitet: "The Effect of Surveillance Cameras on Crime: Evidence from the Stockholm Subway".

ONSDAGEN DEN 9 DECEMBER

Jakob Roland Munch, University of Copenhagen: "The Wage and Employment Effects of Outsourcing: Evidence from Danish Matched Worker-Firm Data".
Medförfattare: David Hummels, Rasmus Jorgensen och Chong Xiang.

FREDAGEN DEN 11 DECEMBER

Paul Milgrom, Stanford University: "Multi-item Auctions in Theory and Practice".

ONSDAGEN DEN 16 DECEMBER

Eva Milgrom Meyersson, Stanford University: "The Dispossessed. A Labor Market Analysis of Extreme Political Violence".

Brown bag-seminarier

I denna seminarieserie presenteras arbeten på ett tidigare stadium jämfört med det högre seminariet.

MÅNDAGEN DEN 19 JANUARI

Pehr-Johan Norbäck, Lars Persson och Joakim Tåg, IFN: "A Theory of Private Equity Buyouts".

MÅNDAGEN DEN 9 FEBRUARI

Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm, IFN: "Multinational Firms and Job Tasks".
Medförfattare: Katariina Nilsson Hakkala.

MÅNDAGEN DEN 23 FEBRUARI

Eileen Fumagalli, Bocconi University, Milano: "Waiting to Merge".
Medförfattare: Tore Nilssen.

MÅNDAGEN DEN 30 MARS

Che-Yuan Liang, IFN och Uppsala universitet: "Nonparametric Estimation of Female Labor Supply".

MÅNDAGEN DEN 8 JUNI

Harald Edquist, IFN: "Can Investment in Intangibles Explain the Swedish Productivity Boom in the 1990s?".

MÅNDAGEN DEN 15 JUNI

Helena Svaleryd, IFN: "Utvecklingskraft och omställningsförmåga. En globaliserad svensk ekonomi".
Medförfattare: Pontus Braunerhjelm och Camilo von Greiff.

MÅNDAGEN DEN 17 AUGUSTI

Sebastian Eriksson Giwa, Handelshögskolan i Stockholm: "Commitment and Impasses in Negotiation".

MÅNDAGEN DEN 12 OKTOBER

Lars Oxelheim, IFN: "Internationalization of the Firm and Its Board".
Medförfattare: Aleksandra Gregoric, Trond Randøy och Steen Thomsen.

MÅNDAGEN DEN 26 OKTOBER

Thomas Tangerås, IFN: "Kollektiv anslutning av TV/bredband – Ett konkurrensproblem?".

MÅNDAGEN DEN 9 NOVEMBER

Shon Ferguson, Stockholms universitet: "Endogenous Sunk Costs, Exporting and Heterogeneous Firms".

MÅNDAGEN DEN 16 NOVEMBER

Björn Öckert, IFAU: "The Intergenerational Transmission of Cognitive and Non-Cognitive Abilities".
Medförfattare: Erik Grönqvist och Jonas Vlachos.

MÅNDAGEN DEN 7 DECEMBER

Konrad Raff, Institutet för Finansforskning (SIFR), Handelshögskolan i Stockholm: "Performance Pay, CEO Dismissal and the Dual Role of Takeovers".
Medförfattare: Mike Burkart.

Utländska gästforskare

En gästforskare berättar

En av de många gästforskare som under 2009 besökte och arbetade på IFN var Bruno S. Frey, professor i nationalekonomi vid Zürich universitet. Bruno Frey är en av världens ledande forskare inom ekonomisk motivationsforskning och lyckoforskning med en mycket omfattande produktion inom dessa områden.

– JAG UPPSKATTADE VERKLIGEN den informella forskarmiljön vid IFN och institutets kunniga och drivna forskare. Speciellt givande var alla de intressanta samtal som jag hade med olika forskare om både min egen och institutets forskning.

Inom motivationsforskningen fokuserar Frey bland annat på vilken inverkan incitamentslöner och rörliga ersättningar har för vd:s prestationer. Under sin vistelse i Stockholm medverkade han som inledare på ett av institutets policyseminarier och träffade svenska näringslivsföreträdare.

– Möjligheten att få diskutera bonussystemens effekter med framstående svenska företagsledare gav mig värdefull inblick i hur praktiker ser på problemen.

Bruno Frey är känd för att i sin forskning eftersträva att utveckla nationalekonomins neoklassiska kärna genom att inbegripa insikter från andra discipliner, såsom statsvetenskap, psykologi och sociologi. Han har författat och varit redaktör för tiotals böcker och publicerat över 350 vetenskapliga artiklar. Enligt ISI, Institute for Scientific Information, hör Bruno Frey till "de mest citerade forskarna" i världen.

IFN:s styrka som forskningsinstitut ligger framför allt i inriktningen på policyrelevant forskning enligt Bruno Frey:

– Den ovanliga kombinationen av vardagsnära men viktiga samhällsekonomiska utmaningar tillsammans med en hög vetenskaplig kvalitet och metodologi är en av IFN:s främsta styrkor.

"Jag är imponerad av forskarnas hängivenhet och starka motivation."

BRUNO S. FREY

Förteckning över utländska gästforskare

I förteckningen anges de gästforskare som tillbringat tre dagar eller mer på IFN. Härutöver har ett stort antal internationella forskare besökt IFN i samband med workshops och vetenskapliga konferenser.

NATALIA FABRA

Carlos III University of Madrid, Spanien

BRUNO S. FREY

University of Zurich, Schweiz

EILEEN FUMAGALLI

Bocconi University, Milano, Italien

ANDREAS HAUFLER

University of Munich, Tyskland

CHRISTIAAN HOGENDORN

Wesleyan University, Middletown, USA

PHILIPP KOELLINGER

Erasmus University Rotterdam,
Nederländerna

MATHIAS KRONLUND

Booth School of Business, University
of Chicago, USA

MARIO LARCH

Ifo Institute for Economic Research,
München, Tyskland

GUY MEUNIER

International Centre for Environment
and Development Research (CIRED),
Paris, Frankrike

EVA MILGROM MEYERSSON

Stanford University, Palo Alto, USA

KATHRIN MÜLLER

Centre for European Economic Research,
Mannheim, Tyskland

JAVIER ORTEGA

Institute for Industrial Economics, (IDEI),
University Toulouse 1, Frankrike

ANDY PHILPOTT

University of Auckland, Nya Zeeland

MIRJAM VAN PRAAG

Amsterdam School of Economics, University
of Amsterdam, Nederländerna

AUGUSTO RUPÉREZ MICOLA

Pompeu Fabra University, Barcelona, Spanien

MARIAGRAZIA SQUICCIARINI

Statens tekniska forskningscentral (VTT),
Helsingfors, Finland

DIETER URBAN

Johannes Gutenberg University, Mainz,
Tyskland

GREGOR ZÖTTL

Ludwig-Maximilian University Munich,
Tyskland

Deltagare i den internationella IFN-konferensen "Designing Electricity Auctions". Från vänster: Pär Holmberg, Andy Philpott, Sven-Olof Fridolfsson, Richard Green, Shmuel Oren, David Newbery, Thomas Tangerås, Nils-Henrik M. von der Fehr, Lawrence Ausubel, Frank A. Wolak och Peter Cramton.

Jubileum

Villy Bergström talade om Ragnar Bentzel, IUI:s chef 1961–66.

IFN firade 70 år med välbesökt jubileumssymposium

I september högtidlighöll IFN att det är 70 år sedan IFN:s föregångare, Industriens Utredningsinstitut (IUI), grundades på initiativ av dåvarande Asea-chefen J. Sigfrid Edström. Till firandet av 70-årsjubileet anordnade IFN ett symposium i Ingenjörsvetenskapsakademiens lokaler i Stockholm om svensk näringslivsforskning och svenskt näringsliv under de senaste sju decennierna.

DRYGT 160 DELTAGARE från universitets- och forskarvärlden, näringslivet, närliggande organisationer och press samlades, däribland flera av den svenska nationalekonomins mest tongivande profiler. Temat som symposiet rörde sig kring var hur IFN har bidragit till den ekonomiska forskningen och den samhällsekonomiska debatten, och vilken roll institutets forskare och forskning har spelat för näringslivet, intresseorganisationerna, akademien, statsförvaltningen och den politiska sfären.

Seminarier inleddes med välkomstord av IFN:s vd Magnus Henrekson. Nationalekonomiprofessorerna Mats Persson och Claes-Henric Siven talade därefter om Ingvar Svennilson, som tillträdde som chef för IUI 1941 och var den som omvandlade IUI från en utredningsbyrå till ett självständigt utredningsinstitut. Därefter talade Jan Wallander, chef 1953–61 och inne på sitt 90:e levnadsår, om sin tid vid IUI och de lärdomar han tog med sig, i synnerhet i sitt senare arbete inom Handelsbanken. Wallander framhöll den betydelse enskilda personer har haft för att föra arbetet framåt, och lyfte särskilt fram den roll Marcus Wallenberg hade som styrelseordförande för IUI 1950–75, särskilt för institutets självständighet och oberoende. Om chefsrollen sade Wallander att det gäller att rekrytera duktiga personer, stimulera dem till att lära och lösa problem, och se till att de får fullt utslag för sin begåvning.

Villy Bergström, tidigare bland annat vice riksbankschef, följde upp detta med att berätta om Ragnar Bentzel, chef 1961–66 (men anställd i omgångar redan från 1948 och framåt) och känd för de flesta som "Naja". Bentzel inkarnerade, enligt Bergström, "den tankspridde, vänlige professorn". På IUI ledde Bentzel

bland annat en större forskningsstudie om den privata konsumtionen. Senare blev han professor i Uppsala.

Det andra passet inleddes av journalisten Åke Ortmark, som var verksam vid IUI 1954–58. Ortmark talade om de kunskaper han fick under sin tid vid IUI och hur de kommit till användning inom hans journalistiska värv.

– Att forska handlar på många sätt om samma sak som journalistiken, framhöll han: man tränar in en undersökande, till skillnad från en förändrande, attityd till omvärlden och lär sig de instrument man sedan kommer använda – och hur dessa ska se ut och fungera, menade Åke Ortmark.

Ett viktigt sådant instrument, som Ortmark gjorde bruk av både i sina böcker och i sin berömda "skjutjärnsjournalistik", var den systematiska ansatsen. Det var något han hade lärt sig på IUI, och framhöll att han "känner stor glädje och tacksamhet för detta".

Efter Ortmark höll Assar Lindbeck, en av Sveriges mest kända nationalekonomer och mångårig medarbetare vid IFN/IUI, ett underhållande föredrag om sina tre perioder vid institutet. Särskilt fokus låg på de politiska strider som hans arbete med bostads- och jordbruksfrågor orsakade, i synnerhet med Hyresgästföreningen och politiker som Gunnar Sträng och Bertil Ohlin. Birgitta Swedenborg, medarbetare på IUI 1969–81 och 1986–90, senare forskningsledare och vice vd vid SNS, talade om uppståndelsen kring Milton Friedmans ekonomipris 1976. Swedenborg gjorde tillsammans med IUI-kollegan Bo Axell en granskning av pressrapporteringen om och efter prisutdelningen, som visade att debatten i svensk

Bland talarna fanns Jan Wallander...

...och Assar Lindbeck.

Magnus Henrekson hälsar välkommen.

Tomas Nicolin i minglet.

Birgitta Swedenborg medverkade som talare.

media hade varit ensidig och byggt på ett bristfälligt och till stora delar felaktigt faktaunderlag kring Friedmans engagemang i Chile. Granskningen utgavs året efter i bokform.

Seminariets sista punkt var ett panelsamtal med de tidigare cheferna för institutet Lars Nabseth, Gunnar Eliasson, Lars Wohlin, Ulf Jakobsson och nuvarande chefen Magnus Henrekson. Samtalet leddes av Dagens Nyheters politiske chefredaktör Peter Wolodarski, som själv var verksam vid IFN en period under sin studietid. Samtalet handlade bland annat om vilka de största utmaningarna har varit i chefskapet under åren, hur man som chef har hanterat påtryckningar utifrån och om kvinnors möjligheter att ta sig fram inom nationalekonomin. Vem som är målgruppen för IFN:s arbete och resultat diskuterades också.

– De som efterfrågar forskningsresultat på områden som annars inte hade beforskats, var Magnus Henreksons inledande svar.

Lars Wohlin menade att målgruppen måste vara bredare än bara forskarkollektivet –

forskningen måste också nå ”den kvalificerade pressen”. Lars Nabseth ansåg att det är viktigt att nå beslutsfattare i allmänhet. Avslutningsvis bad Wolodarski Magnus Henrekson att blicka framåt 15 år i institutets utveckling – vad är den viktigaste skillnaden, åt vilket håll går utvecklingen?

– Jag tror att vi kommer att gå i ungefär den riktning vi gjort. Vi kommer att vara ett institut som gör näringspolitiskt relevant arbete. Framgångsrika IFN-forskarens idéer och resultat kommer förhoppningsvis att sprida sig som ringar på vattnet till svenska och utländska universitet. De kan också bidra genom att initiera nya forskningsmiljöer, gå vidare till regeringskansliet och andra viktiga sammanhang. Därigenom får också institutet större betydelse på lång sikt, blev Henreksons avrundande ord.

Efter slutord från styrelsens ordförande Björn Häggglund följde mingel och middag.

Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling

I samband med 70-årsjubileet publicerade Ekerlids Förlag en diger antologi om institutets verksamhet från 1940-talet fram till i dag.

Jubileumboken *IFN/IUI 1939–2009: Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling* består av uppsatser om och av forskare, chefer och styrelseordföranden som under åren varit verksamma vid institutet. Ett trettiotal tidigare och nuvarande forskare bidrar med betraktelser över vad tiden vid institutet har betytt för deras personliga och professionella utveckling. Bidragen ger en inrängande bild av institutets verksamhet under de gångna 70 åren.

Ett stort antal tongivande forskningsrapporter och inflytelserika utredningar har skrivits vid institutet. Boken beskriver flera samtids-historiska skeenden och hur forskningen kommit att påverka centrala näringspolitiska frågor. Bland skribenterna märks Jan Wallander, Åke Ortmark, Assar Lindbeck, Birgitta Swedenborg och Siv Gustafsson

För att en organisation ska överleva och blomstra under skiftande tider och förhållanden måste den både förvalta traditioner och förnya sig. Därför beskrivs också de förändringar som IFN just har genomgått, institutets nuvarande verksamhet samt dess förutsättningar inför framtiden. En viktig fråga som diskuteras med utgångspunkt från de tidigare medarbetarnas

bidrag är vilka betingelser som skapar och upprätthåller en kreativ och produktiv forskningsmiljö.

*IFN-IUI 1939–2009:
Sju decennier av forskning om ett
näringsliv i utveckling.*
MAGNUS HENREKSON, RED.

Publika aktiviteter

Publika aktiviteter

Att göra våra forskningsresultat tillgängliga för personer utanför forskarvärlden är en prioriterad del av IFN:s verksamhet. Vårt långsiktiga mål är att vara en aktör med starkt förtroende hos ledande beslutsfattare, experter och opinionsbildare. Kortsiktig publicitet går därmed aldrig före långsiktig trovärdighet.

VÅR KOMMUNIKATION STYRS främst av nya resultat inom forskningen, inte av debattens svängningar. Utifrån detta strävar vi efter att hitta former för vår kommunikation som möjliggör resonemang och dialog. Personliga möten med experter, seminarier för en initierad publik och nyhetsbrev med artiklar och referat är exempel på kanaler och forum som vi prioriterar för att göra forskningen både tillgänglig och rättvisa.

Grunden för våra aktiviteter är alltid gedigen forskning. De journalister, politiker och experter som söker sig till oss kan därför vara säkra på att våra resultat och slutsatser bottnar i kvalitetssäkrade studier.

Policyseminarier

TORSDAGEN DEN 2 APRIL 2009

Kan man alltid ta på en investering?

RAPPORT:

”Hur stora är investeringarna i immateriella tillgångar i den svenska ekonomin?” (How Much does Sweden Invest in Intangible Assets), IFN Working Paper nr 785, 2009

MEDVERKANDE:

Harald Edquist, ekon.dr, IFN

IFN ARRANGERADE DEN 2 april ett välbesökt frukostseminarium om den senaste forskningen kring immateriella investeringar. Investeringar är avgörande för ekonomisk tillväxt och därmed ett centralt sakområde

för beslutsfattare med ambition att stärka och utveckla Sveriges näringsliv. Men ger nationalräkenskaper en korrekt bild av vad som utgör en investering? Nej, menade ekon.dr Harald Edquist, som under seminariet presenterade sin forskning kring immateriella tillgångar och investeringar. En betydande andel av svenska företags investeringar handlar i dag om immateriella tillgångar som missvisande tas upp som löpande kostnader istället för som investeringar. Och det handlar om stora belopp som får fel epitet, i Sveriges fall ca 10 procent av BNP.

TORSDAGEN DEN 14 MAJ 2009

Global Award for Entrepreneurship Research: Prisutdelning på Rosenbad

DEN AMERIKANSKE PROFESSORN Scott A. Shane tog emot 2009 års *Global Award for Entrepreneurship Research* under en prisceremoni på Rosenbad den 14 maj. På plats för att dela ut priset fanns Rune Andersson, vd Mellby Gård AB, Magnus Henrekson, vd IFN, Pontus Braunerhjelm, vd Entreprenörskapsforum, samt Anneli Sjögren, avdelningschef för Tillväxtverkets Nationella program.

Scott Shane är professor i nationalekonomi och verksam vid Weatherhead School of Management, Case Western Reserve

Professor Scott A. Shane, 2009 års vinnare.

University, USA. Temat för Scott Shanes prisföreläsning, "Why Encouraging More People to Become Entrepreneurs Is Bad Public Policy", var entreprenörskapets myter och verklighet. Ett av Shanes huvudbudskap var att samhället inte ska subventionera alla typer av entreprenörskap. Det finns en övertro på att just nystartade egenföretag och småföretag ska skapa ökad sysselsättning och välfärd.

– När vi pratar om entreprenörskap menar vi ofta nyföretagande. Vi vill att fler ska starta företag, för att på så sätt skapa nya innova-

tioner och fler jobb. Problemet är att de flesta företag inte skapar innovationer och jobb. Det gäller att försöka satsa på de företag som skapar tillväxt och undvika att lägga pengar på de företag som inte gör det, sa Shane.

Enligt Scott Shane skapar det typiska nya företaget få eller inga jobb på sikt och har initialt lägre produktivitet och sämre anställningsvillkor än etablerade företag. Varaktigt jobbskapande sker i första hand genom att ett mindre antal företag med god underliggande potential växer sig stora.

ONSDAGEN DEN 17 JUNI 2009

Rörlig ersättning till vd – vad säger forskningen?

RAPPORT:

"Rörlig ersättning till vd – vad säger forskningen?", IFN Policy Paper nr 27, 2009

MEDVERKANDE:

Daniel Waldenström, docent, IFN
Joakim Bång, doktorand, Handelshögskolan i Stockholm
Günther Mårder, vd Aktiespararna

RÖRLIGA ERSÄTTNINGAR TILL näringslivets ledande befattningshavare har blivit allt vanligare de senaste åren. I dag utgör de en tredjedel av de svenska börs-vd:arnas totala lön. I finanskrisens kölvatten har de dock ifrågasatts. Under seminariet presenterar docent Daniel Waldenström en ny forskningsöversikt som beskriver svenska vd-ersättningsstruktur, argumenten för och emot incitamentslöner samt de praktiska problem som rörliga ersättningar kan ge upphov till. Utifrån den senaste forskningen presenterades även

Personer på bilden:
(från vänster till höger)
Joakim Bång, Daniel Waldenström
och Günther Mårder.

flera konkreta förslag på hur framtidens bonus-system bör utformas. Aktiespararnas vd Günther Mårder, som kommenterade forskningen utifrån ett ägarperspektiv, var positiv till rörliga ersättningar men missnöjd med hur programmen är utformade. Vikten av en hög fast lön och incitamentsprogram som premierar ett mer långsiktigt agerande hos ledningen var något som Günther tryckte särskilt på under den efterföljande diskussionen.

ONSDAGEN DEN 21 OKTOBER 2009

Är bonus en bra drivkraft för vd? Om rörliga vd-ersättningar, bonusar och ägaransvar

MEDVERKANDE:

Bruno S. Frey, professor i nationalekonomi,
Zürich universitet

Anna Ekström, jur.kand., ordförande för
SACO, styrelseledamot i Första AP-fonden,
tidigare bl.a. statssekreterare i Närings
departementet

Tomas Nicolin, civilekonom, M.Sc, styrelse
ledamot i bl.a. Active Biotech,
Nordstjernan, Q-MED, SEB, Nobelstiftel-
sen och IFN, tidigare bl.a. vd för Alecta
och Tredje AP-fonden

Lars Oxelheim, professor, Institutet för
Ekonomisk Forskning, Lunds Universitet
samt IFN

Jacob Palmstierna, ekon.dr. h.c., styrelseleda-
mot i IFS och Loomis, tidigare bl.a. vd för
SEB och styrelseordförande i Nordea
Daniel Waldenström, docent, IFN

I SAMBAND MED professor Bruno S. Freys besök som gästforskare på IFN arrangerade institutet ett policyseminarium med syfte att fördjupa diskussionen om framtidens bonussystem. Under seminariet presenterade professor Bruno Frey, världsledande forskare inom ekonomisk motivationsforskning, den senaste internationella forskningen på området.

Därefter följde ett panelsamtal om bonus-system och incitamentslöners utformning. Vilken betydelse har incitamentslöner för vd:s prestationer och, i förlängningen, företagens utveckling? Hur bör vd:s prestation mätas och värderas i förhållande till rådande konjunktur och övriga i branschen? Hur kan incitaments-program som premierar både långsiktighet och risktagande se ut? Vilka slutsatser kan man dra av den senaste forskningen? Detta var några av de frågor som diskuterades av de medverkande under seminariet.

Lars Oxelheim, Bruno S. Frey, Tomas Nicolin, Daniel Waldenström, Jacob Palmstierna och Anna Ekström.

Medverkan i externa konferenser och seminarier

UTIFRÅN VÅR MÅLSÄTTNING att vara en källa till kunskap och information om näringslivets förutsättningar och utveckling medverkar institutets forskare regelbundet som föreläsare och samtalspartners på arenor som samlar beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare. Flertalet av institutets forskare har under året bjudits in som experter i en mängd

olika policyseminarier och samtal i syfte att ge beslutsfattare och näringslivsföreträdare bättre underlag för sina ställningstaganden.

Nedan har vi samlat exempel på några seminarier och konferenser som institutets forskare medverkat i under 2009.

”Beyond the WTO? An Anatomy of EU and US Preferential Trade Agreements”. Föredrag tillsammans med Petros C. Mavroidis och André Sapir för WTO-sekretariatet och WTO-delegationerna, Genève. **Henrik Horn**, 090127.

”Globaliseringen – hur påverkas småföretagen och jobben?”. Medverkan i plenardiskussion tillsammans med Sture Nordh, ordf. i TCO och Wanja Lundby-Wedin, ordf. i LO, Småföretagsdagarna, Örebro. **Magnus Henrekson**, 090129.

”Beyond the WTO? An Anatomy of EU and US Preferential Trade Agreements”. Föredrag tillsammans med Petros C. Mavroidis och André Sapir för EU-kommissionen, Directorates-General Trade, Bryssel. **Henrik Horn**, 090204.

”Framtiden för småföretagen. Vad säger forskningen?”. Föredrag vid Affärsvärldens och Företagarförbundets konferens ”Är småföretagen Sveriges sunda hopp?”, Östasiatiska museet, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 090305.

”Roundtable on Designing a Director’s Remuneration”. Ordförande för rundabordssamtal, Europakommissionen, Bryssel. **Lars Oxelheim**, 090323.

”Den internationella livsmedelskrisen”. Delta-gande i panelsamtal, Timbro, Stockholm. **Helena Svaleryd**, 090323.

”The Vulnerability of Chinese Firms to Macroeconomic Shocks”. Talare, Shanghai Forum, Shanghai, Kina. **Lars Oxelheim**, 090512.

”Välfärd på kontrakt: Bra och billigt eller dyrt och dåligt?”. Föredrag på STAREVS årskonferens, samarbetsorgan för förtroendevalda revisorer i kommuner, landsting och regioner med egna revisionskontor. **Henrik Jordahl**, 090527.

”EU-Russia Energy Cooperation – Mutually Beneficial or Hazardous Experiment?”. Delta-gande i paneldiskussion, Svenska Nätverket för Europaforskning i Ekonomi, Mölle. **Thomas Tangerås**, 090528.

”Measuring Investment in Intangibles”. Talare på seminarium vid OECD, Paris. **Harald Edquist**, 090602.

”Privatization – Is Dismantling Public Authority an International Trend?”. Presentation på The IXth International Ombudsman Institute World Conference and the Swedish Parliamentary Ombudsmen Bicentennial (IOI:s världskonferens och JO:s 200-årsjubileum), Riksdagens ombudsmän (JO) och International Ombudsman Institute (IOI). **Henrik Jordahl**, 090609.

”Tjänsteinnovationer – ett paradigmskifte?”. Inledningsanförande och deltagande i paneldiskussion vid Forum for Innovation Managements seminarium, Carl Adam Bonniers Stiftelse, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 090610.

”Principles of World Trade Law: National Treatment”. Presentation tillsammans med Gene Grossman, Petros C. Mavroidis och Alan O. Sykes, vid American Law Institute i Philadelphia, USA. **Henrik Horn**, 090623.

”Botemedel mot utanförskap och ungdomsarbetslöshet”. Inledning och deltagande i paneldiskussion vid Folkpartiets ekonomiska seminarium, Almedalen, Visby. **Magnus Henrekson**, 090629.

”Ägandets betydelse för tillväxten och jobben”. Presentation av rapporten ”Privatiseringar av statligt ägda företag: En litteraturöversikt med fokus på OECD-länderna”. Inledning och deltagande i paneldiskussion vid finansmarknadsminister Mats Odells ekonomiska seminarium, Almedalen, Visby. **Magnus Henrekson**, 090629.

”Investerings som ingen kan ta på – Innovation och affärsutveckling i kunskapsintensiva tjänsteföretag”. Föredrag och medverkan i panelsamtal vid Almegas seminarium, Almedalen, Visby. **Harald Edquist**, 090630.

”Globaliseringsrådets kanslis slutrapport”. Föredrag och medverkan i Globaliseringsrådets seminarium, Almedalen, Visby. **Helena Svaleryd**, 090701.

”Egendomsskatternas påverkan på företagande och tillväxt i Sverige och vilka förändringar som skulle kunna vara påkallade”. Föredrag och deltagande i paneldiskussion vid Skattebetalarnas konferens om ägarskatter, Almedalen, Visby. **Magnus Henrekson**, 090701.

”Vad är vinsten med friskolor?”. Föredrag och deltagande i paneldiskussion vid Almegas och Friskolornas Riksförbunds seminarium, Almedalen, Visby. **Helena Svaleryd**, 090702.

”Innebär privatiseringar lägre kostnader?”. Talare vid ekonomiskt seminarium, Socialdemokraterna i Stockholms stadshus, Stockholm. **Erik Lindqvist**, 090924.

”På seglats med sjökort från 30-talet”. Talare och medverkande vid nätverksmöte, Tjänstesektorn i samverkan, Stockholm. **Harald Edquist** och **Henrik Jordahl**, 091008.

”Gazelles: Importance, Characteristics, Caveats”. Presentation och diskussion med David J. Storey på konferensen ”Tillväxt, företagare och entreprenörer”, Entreprenörskapsforum och SCB, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 091008–09.

”Krisen och den informella protektionismen”. Talare vid Handels Dag, Kommerskollegium, Stockholm. **Lars Oxelheim**, 091022.

”Spelar utformningen av auktionerna någon roll?”. Talare vid Nya Elmarknadsdagarna, Svensk Energi, Stockholm. **Thomas Tangerås**, 091118–19.

”Kompetensförsörjning och attraktionskraft: Vilka är de framtida utmaningarna?”. Föredrag och medverkan i efterföljande paneldiskussion. Landshövdingeresidenset, Umeå. **Magnus Henrekson**, 091207.

Närvaro i media

FORSKARE VID IFN deltar aktivt i media genom debattinlägg, pressmöten och en löpande dialog med journalister. Utöver egna debattinlägg har IFN:s forskare och gästforskare medverkat eller omnämnts i ett stort antal ledare, nyhetsartiklar och reportage. Under 2009 förekom vårt namn, våra forskare eller vår forskning i över 600 artiklar i dagspress. Ett urval av dessa finns listade på IFN:s webbplats.

Nedan har vi samlat de debattartiklar som vi medverkat till under året som gått. Under 2009 medverkade institutets forskare till 25 debattartiklar i svensk media vilket är det högsta antalet under de senaste tio åren.

- ”Sänkta minimilöner ger invandrare jobb”. **Per Skedinger**, *Expressen*, 090101.
- ”Låt bli att rädda Volvo och Saab”. **Henrik Jordahl** med **Martin Ådahl**, *Dagens Nyheter*, 090104.
- ”Las måste avvecklas för trygghetens skull”. **Magnus Henrekson**, *Dagens Nyheter*, 090111.
- ”Svårt val mellan offentligt och privat”. **Henrik Jordahl** och **Erik Lindqvist**, *Göteborgs-Posten*, 090115.
- ”Regeringen måste bejaka tillfälliga budgetunderskott”. **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 090118.
- ”Entreprenörskap gagnar alla”. **Magnus Henrekson** med **Pontus Braunerhjelm**, *Dagens Industri*, 090129.
- ”Kronfallet är protektionism”. **Fredrik Sjöholm**, *Dagens Industri*, 090318.
- ”Så kan dåliga bonussystem förbättras”. **Daniel Waldenström**, *Göteborgs-Posten*, 090325.
- ”Indonesien ett demokratiskt föredöme”. **Fredrik Sjöholm**, *Sydsvenskan*, 090409.
- ”Kinesiskt Saab en vinstlott”. **Anders Åkerman**, *Dagens Industri*, 090513.
- ”Avknoppningar ger fler jobb än många nystartade företag”. **Magnus Henrekson** med **Pontus Braunerhjelm**, *Dagens Industri*, 090514.
- ”Inkompetens ska kunna leda till uppsägning”. **Helena Svaleryd** med **Pontus Braunerhjelm** och **Camilo von Greiff**, *Dagens Nyheter*, 090516.
- ”Riksbankens farliga experiment”. **Roger Svensson**, *Svenska Dagbladet*, 090516.
- ”Politikerna skapar marknaden”. **Magnus Henrekson**, *Veckans Affärer*, 090618.
- ”Piska bättre än morot när hushållen ska spara energi”. **Sven-Olof Fridolfsson** och **Thomas Tangerås**, *Dagens Nyheter*, 090714.
- ”Konkurrens om elever ger orättvisa gymnasiebetyg”. **Magnus Henrekson** och **Jonas Vlachos**, *Dagens Nyheter*, 090817.
- ”Kris i Kina ett verkligt miljöhot”. **Johanna Rickne** och **Fredrik Sjöholm**, *Västerbottens-Kuriren*, 090827.
- ”Sänkt skatt ger fler jobb”. **Henrik Jordahl** och **Roger Svensson**, *Dagens Industri*, 090911.
- ”Bonustak är ingen lösning”. **Helena Svaleryd**, *Dagens Industri*, 090922.
- ”SCB underskattar tjänstesektorn”. **Harald Edquist** och **Henrik Jordahl**, *Svenska Dagbladet*, 090923.
- ”Ökad risk för politisk oro i Kina”. **Johanna Rickne** och **Fredrik Sjöholm**, *Svenska Dagbladet*, 091001.
- ”Inget att vinna på alternativ elprissättning”. **Pär Holmberg**, *Dagens Industri*, 091119.
- ”Reform bör flytta banknotan från skattebetalarna”. **Helena Svaleryd** och **Jonas Vlachos**, *Dagens Industri*, 091201.
- ”Så här kan regeringen bromsa arbetslösheten”. **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 091204.
- ”Priserna på elmarknaden måste tåla en granskning”. **Sven-Olof Fridolfsson** och **Thomas Tangerås**, *Dagens Nyheter*, 091229.

IFN/IUI-forskares närvaro i *Ekonomisk Debatt*, 1973–2009

SEDAN 2006 INGÅR det explicit i en IFN-forskares arbetsuppgifter att medverka till den s.k. tredje uppgiften genom att när så är lämpligt kommunicera sin forskning även utanför akademien. Detta kan ske på många olika sätt och omfattningen av denna del av verksamheten är därför inte helt lätt att kvantifiera. Ett mått på institutets närvaro i den svenska policydiskussionen är att helt enkelt mäta hur stor andel av artiklarna i Nationalekonomiska Föreningens egen tidskrift, *Ekonomisk Debatt*, som författats av IFN-forskare. En fördel med detta mått är att det dessutom är tillgängligt sedan 1973, det år då tidskriften startades.

Resultatet redovisas i tabell 1. Under 1970-talet låg IFN:s (som då hette IUI) andel av antalet artiklar på cirka 9 procent, andelen halverades på 80-talet för att återigen stiga

brant under 90-talet till drygt 10 procent. Över tiden har det också blivit allt vanligare att institutets forskare samförfattat med forskare vid andra institutioner, vilket lett till en ökande skillnad mellan andelen med och utan justering för externa medförfattare.

Under 2000-talets första år föll institutets andel till ungefär hälften, men efter namnbytet och strategiförändringen under 2006 har andelen ökat brant. Under de fyra åren 2006–2009 hade 18 procent av alla artiklar som publicerades i *Ekonomisk Debatt* åtminstone någon medförfattare från IFN och med författarjustering är andelen 14,4 procent. Detta är mer än dubbelt så högt som snittet under perioden 1973–2005 då andelen var 7,3 respektive 6,5 procent (med författarjustering).

TABELL 1. IFN/IUI-FORSKARES NÄRVARO I *EKONOMISK DEBATT*, 1973–2009

	1973–79	1980–89	1990–99	2000–05	2006–09	1973–2009 (1973–2005)
Totalt antal artiklar	266	385	318	242	153	1364 (1211)
Antal artiklar med minst en författare från IFN/IUI	24	18	33	13	28	116 (88)
Andel av det totala antalet artiklar med författarmedverkan från IFN/IUI (%)	9,0	4,7	10,4	5,4	18,3	8,5 (7,3)
Medförfattarjusterat antal artiklar av IFN/IUI-forskare	23,5	18	26,7	10,3	22,0	100,6 (78,5)
Andel av det totala antalet artiklar efter medförfattarjustering (%)	8,8	4,7	8,4	4,3	14,4	7,4 (6,5)

Anm.: Endast ordinarie artiklar har medtagits, dvs. Repliker Et kommentarer, Recensioner etc. har utelutits. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IUI/IFN-forskare samförfattat med en person utanför räknas det som en halv artikel osv. *Ekonomisk Debatt* har utkommit med åtta nummer per år sedan 1973 och i normalfallet har varje nummer innehållit tre till fem artiklar.

Hemsida

IFN: S HEMSIDA VÄNDER sig i huvudsak till två målgrupper. Den svenska versionen riktar sig till en policyinriktad publik, dvs. politiker, journalister, organisationsföreträdare och utredare. Den engelska versionen vänder sig främst till företrädare för forskning och universitet. Via hemsidan sprider vi information om

- IFN och våra medarbetare
- aktuella forskningsrapporter
- policyseminarier och forskarkonferenser
- debattartiklar och nyheter.

Nyhetsbrev

IFN:s elektroniska nyhetsbrev gavs under 2009 ut i två nummer. Nyhetsbrevet går ut till drygt 2 000 personer och vänder sig till en policyinriktad publik. Under året har nyhetsbrevet rymt följande temaartiklar:

1/2009

”Rekonstruktion av företag i tider av makroekonomisk turbulens: General Motors och Ford”. **Lars Oxelheim**. Maj 2009.

2/2009

”Entreprenörskap och ekonomisk politik – en översikt”. **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula**. November 2009.

INSTITUTET FÖR
NÄRINGSLIVSFORSKNING

www.iifn.se

Nationalekonomisk
forskning kring
näringslivets utveckling

Finansiärer

RESEARCH INSTITUTE OF
INDUSTRIAL ECONOMICS

Finansiärer

Institutet för Näringslivsforskning finansieras till en dryg tredjedel av huvudmannen Svenskt Näringsliv. Detta anslag täcker stora delar av de fasta kostnaderna men samtliga forskningsprojekt finansieras av externa anslag. Våra anslagsgivare (i bokstavsordning) är:

ALMEGA

Branschorganisationen Almega bidrar med finansiering till institutets forskning om tjänstesektorn.

CATARINA OCH SVEN HAGSTRÖMERS STIFTELSE

Finansieringen avser forskning om de särskilda problem som uppstår i gränssnittet mellan privat och offentlig produktion och finansiering av centrala tjänster på välfärds- och utbildningsområdet.

COINVEST

COINVEST är ett samarbetsprojekt finansierat av EU-kommissionens sjunde ramprogram (socioekonomisk vetenskap och humaniora). En grupp forskare från sju länder inom EU strävar efter att förstå vilken betydelse investeringar i immateriella tillgångar har för innovationer, konkurrenskraft, tillväxt och produktivitet inom Europa.

ELFÖRETAGEN

De största aktörerna på den svenska elmarknaden samarbetar genom Elforsk AB i syfte att bedriva forskning och utveckling som skall stärka och utveckla elproduktionen.

ENERGIMYNDIGHETEN

Energimyndigheten arbetar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning.

GUSTAF DOUGLAS MED FAMILJ

Gustaf Douglas med familj är huvudfinansiär för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi.

INSTITUTET FÖR ARBETSMARKNADSPOLITISK UTVÄRDERING (IFAU)

IFAU studerar och sprider information om effekter av arbetsmarknadspolitik och utbildningssatsningar samt arbetsmarknadens funktionssätt.

JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE

Stiftelsernas ändamål är att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri.

KONKURRENSVERKET

Konkurrensverkets uppgift är att arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer.

MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, att stödja undervisning och utbildning samt att främja vetenskaplig forskning.

NASDAQ OMX NORDIC FOUNDATION

Syftet är att stödja vetenskaplig forskning kring de finansiella marknaderna i Finland och Sverige, och framdeles även andra finansiella marknader som kan komma att ingå i NASDAQ OMX-koncernen, för att därigenom stimulera till ökad kompetens och konkurrenskraft för dessa finansiella marknader.

STIFTELSEN RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Stiftelsen är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

STATISTISK SENTRALBYRÅ, NORGE

Forskningen i Statistisk sentralbyrå skall bidra till ny kunskap om ekonomiskt beteende och ekonomiska effekter av bl.a. politiska beslut. Kunskapen skall bidra till forskarsamhället, till en kvalitativt bättre statistik, och den skall ge analysverktyg och resultat till nytta för offentliga organ och allmänheten.

SVENSKA CELLULOASAKTIEBOLAGET (SCA)

SCA är ett globalt konsumentvaruföretag och pappersföretag som utvecklar, producerar och marknadsför personliga hygienprodukter, mjukpapper, förpackningslösningar samt tryckpapper och sågade trävaror.

TORSTEN OCH RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga.

VETENSKAPSRÅDET

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som utvecklar och finansierar grundforskning och forskningsinformation av högsta kvalitet inom alla vetenskapsområden.

Institutet för Näringslivsforskning årsbok 2009

Under 2009 har IFN firat 70-årsjubileum. Entreprenören J. Sigfrid Edström lyckades 1939 göra verklighet av sin övertygelse om att näringslivet behövde ett eget kvalificerat forskningsinstitut. Samma år lade han grunden till Sveriges första oberoende och privata forskningsinstitut med fokus på näringslivet, det som i dag är IFN.

Vår uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden som är av central betydelse för näringslivets utveckling i och utanför Sverige. För att åstadkomma det kraftsamlar vi kring fyra programområden: Globaliseringen och företagen, Entreprenörskapets ekonomi, Tjänstesektorns ekonomi samt Elmarknadens ekonomi.

Vi vill vara en källa till kunskap och information om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, rådgivare och journalister som berörs av eller intresserar sig för näringslivets villkor.

Vi slår vakt om vår starka tradition att bedriva forskning med hög integritet och kvalitet. IFN är och förblir ett oberoende institut med ambitionen att ställa de mest relevanta forskningsfrågorna och leverera intressanta och väl underbyggda analyser. Därigenom kan vi fortsätta att vara en viktig aktör i såväl forskarvärlden som samhällsdebatten.

 INSTITUTET FÖR
NÄRINGSLIVSFORSKNING

1939
2009

www.ifn.se